

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 156 (906) • Середа, 17 серпня 1994 року • Ціна договірна

ВЕРСІЯ КОНВЕРСІЇ

Чим здивуєш оце юне обдурювання? А ось Клуб торгових лідерів, що об'єднує підприємств 120 країн, адмюваній. Настільки, що нагородив Верхньодніпровський гірничо-металургійний комбінат призом «За технологію і якість». Та колекція це не втішає: продукції нагромадилося на рік наперед. Чому? Про це та інші проблеми конверсії в матеріалі «Приз-сюрприз, а діло — вираз» на 6-й стор.

Абзац з листа

Сильний не той, кого боється. А кого не боється, на того не націлюють ракети і не планують з ним війни. Сила нагору — не в зброї, а в його добробуті. Та, може, краще витрачати кошти не на озброєння, а на виготовлення товарів, які сьогодні такі необхідні Україні...

Борис ВАСИЛЬСВ.
Севастополь.

Флот один. А доля?

Як стало відомо з джерел, близьких до штабу Чорноморського флоту, у липні цю відбулася телефонна розмова Президента України Леоніда Кучми з командувачем Чорноморським флотом — адміралом Едуардом Балтином. Обговорено проблеми, які необхідно вирішити на наступній зустрічі. Президентів України і Росії щодо подальшої долі флоту, місць його базування в Криму і т.п.

Наступ на... кризу

15 серпня цього року перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко провів роботу нараду з питань виконання постанови Верховної Ради «Про подолання кризового стану в агропромисловому комплексі». Увагу учасників розмови було зосереджено насамперед на задоволенні потреб села в пально-мастильних матеріалах на період збирання пізніх сільськогосподарських культур, у мінеральних добривах та засобах захисту рослин під урожаєм наступного року. Розглянуто також проблему закупівлі у господарств воєни. Підкреслювалось, що складовими в цьому до суті штучно створено фінансово-кредитний організм.

По засудженні літаних лано доручення відповідним урядовим структурам.

Радяться, може й зарадять

Міністр Кабінету Міністрів України Валерій Пустомоленко провів нараду керівників структурних підрозділів урядового апарату.

Міністром поставлено завдання прикрити виконання доручень Президента України щодо підготовки проектів указів і розпоряджень, спрямованих на активізацію економічних реформ.

Доказано розглянуто стан організації підготовки проектів рішень (Президента і Кабінету Міністрів) з питань приватизації, а також розвитку взаємовідносин України з державами — членами СНД.

Натовський адмірал відвідає Київ

У другій половині дня 17 серпня до Києва прибуде з офіційним візитом Головнокомандувачій Об'єднанням Збройних Сил НАТО в Атлантиці адмірал Пол Д.Міллер. Тут він зустрітись з міністрами оборони і закордонних справ, відвідає Академію Збройних Сил України. За участю офіційної делегації НАТО в Міністерстві оборони України буде проведено брифінг. Візит адмірала Пола Д.Міллера в Україну завершиться 19 серпня.

Про скасування «літнього» часу

Держава комісія єдиного часу та сталоних частот України повідомляє, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 1992 року № 139 на всій території України з 25 вересня 1994 року з (третій) година за календарним часом скасується діє «літнього» часу передбаченою годинної стрілки на 1 (одну) годину назад.

Українська.

11 трильйонів карбованців — ось сума, в яку оцінюється готова продукція на складах підприємств Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії за даними на 1 липня нинішнього року. Спад виробництва у порівнянні з таким самим періодом минулого року досяг 48 відсотків.

ДЕЛЕГАЦІЯ РОСІЙСЬКОГО «ГАЗПРОМУ» В УКРАЇНІ

Увора в Україну прибула делегація російського акціонерного товариства «Газпром» на чолі з головою правління Ремон Вікторенко. Заплатовано його зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою, першим заступником Голови Верховної Ради Олександром Ткаченко, Прем'єр-міністром Віталієм Маслом.

Сьогодні відбулися переговори російської делегації з керівниками

українського Державного комітету з нафти і газу (Держкомнафтогазу).

Як повідомляє «Інтерфас-Україна», у переговорах візьмуть участь віцепрезер України Анатолій Добий, голова держнафтогазу Михайло Ковалюк, міністр фінансів Петро Германчук. Очікують, що в результаті переговорів буде підписано протокол про поглиблення співробітництва АТ «Газпром» за 1993 та 7 місяців 1994 року.

Російська сторона має намір також обговорити від виконання рішень з будівництва та купівлі жигли для робітників «Газпрому», котрі працюють на Крайній Півночі. У ході українсько-російських переговорів, що відбулися 3—4 червня в Києві, було затверджено графік виплат, за яким протягом червня—серпня 1994 року Україна має сплатити ПАТ «Газпром» в рахунок погашення зборгованості за поставлені українським споживачам газу 500 мільйонів доларів США грошового масою, а також 500 млрд. рублів товарів та послугам.

На 1 червня 1994 року загальна зборгованість України за російський газ становила 1065 млн. доларів. Росія постачає Україну газ за ціною 50 доларів за 1000 кубометрів за світової ціни — близько 80 доларів.

6

Продуктивність на номер

Чули дзвін, та не знають, де він

Останнім часом у деяких засобах масової інформації з'явився повідомлення про те, що угода між Україною та Російською Федерацією про взаємодію прикордонних пунктів передає поділ українсько-російського кордону на сегменти, які охороняють прикордонники тільки однієї зі сторін. Це повідомлення, на жаль, є неадекватне дійсності. У підписанні в Одесі угоди про нею жодного згадки не було. Ідеться лише про взаємодію у боротьбі з нелегальною міграцією, контрабандою зброї, безпечності та наркотики. Отже, на українсько-російський ділянці ніяких «ніпкордонів» не існуватиме.

Прес-служба Державного комітету у справах охорони Державного кордону України

Владан Володимир (Сабодан) у Криму

До Криму прибув представник Української Православної церкви Московського патріархату митрополит Київський і Воєводинський Володимир (Сабодан). В аеропорту його зустріли президент Республіки Крим Юрій Мешков, архієпископ Симферопольський і Кримський Лазар, настоятель церков Кримської області. Під час візиту митрополит у супроводі секретаря Кримської єпархії і членів Хачатурян, метою візиту якого в Криму Володимир (Сабодан) — з'ясування ситуації в регіоні, зустріч з духовенством та віруючими, а також — із керівництвом Криму. Зокрема, заплановано зустріч з президентом Криму, головою РР Криму Сергієм Цокорієм, віце-прем'єром уряду РР Криму Володимиром Бабієм. Бабієв також наголошує, що закликати до миру, згадати між віруючими різних конфесій на Кримському півострові.

Блаженніший Володимир має намір відвідати Севастополь, де зустріється з мером міста Віктором Севановим, командувачем Чорноморського флоту Едуардом Баттієм і ВМС України Володимиром Беззоровим. У програмі п'ятиденного візиту — поїздка по святих місцях півострова.

Прес-служба — зокрема, на території стародавнього Херсонеса.

«Аврорі» це і не снілось

Виконком Союзу міст-героїв, штаб-квартира якого міститься у місті Миколаєві, повідомив, що Державні Думи РФ, Верховний Рад держав Співдружності, громадські організації міста-героїв Ленінград (Санкт-Петербург) і Севастополя (Санкт-Петербург) із протестом проти буксування кривих «Аврор» до Шані для учасників виставки російських робіт у місті Севастополь розглядають у зв'язі як спроба вивести «національну святовину» за кордон, що на жаль нічого не дасть.

У Чернівцях перекрито водомережу

Якщо повідомлення, вислідок сильної сніжної катастрофи зміни басейну річки Дністер. Це призвело до масового вимарання сичів-зелених водоростей та сичів мікрофитів, що, в свою чергу, спричинило «хвістину» води.

У зв'язку з цим різко погіршилося водопостачання Чернівців. А діяння об'єднання створило взаємодію басейнів подає у місто дистрофічну воду через надмірну присутність у ній збудників небезпечних захворювань.

Нині вода до обласного центру завозиться автотранспортом. Так триватиме доки, доки не самочиститься Дністер і не будуть промиті від небезпечних бактерій фільтри дистрофічного водопроводу.

Християнсько-ліберальна партія Криму зупинила свою діяльність

Після порівняння, заповідного намірників Бєлєшова, поміж однієї із керівниць Християнсько-ліберальної партії Криму Олександр Рупієв. Цей трагічний поділ передає вбивство голови партії Сабіна Поданаєва та Михайла Корчовани, який змінив його на її посади. Разом з Рупієвим затримано члена ХПКС Сергія Турука. Днями керівництво партії заявило про зупинення її діяльності.

До крісла — по головах...

Виборча кампанія завершиться. Та й їд на Поділське це доволу буде аналізувати, оцінювати відношення правових структур. Річ у тому, що багато претендентів на той чи інший мандат використовували протекційні методи боротьби. Якщо, скажімо, одні оponentи колишнього народного депутата України по Закарпатському 40-му виборчому округу Анатолія Тихачу видили фальшивку, зупинивши свого колегу-демократа у підписуванні КДП, то в інших регіонах пішли далі: дає. До кандидатури.

Так, скажімо, кандидату на пост голови Борщівської районної Ради Івану Кузку сказили: «Якщо не зіймеш свою кандидатуру, покоротиш дошку». У не менш складній ситуації опинився кандидат у депутати Тернопільської обласної Ради Нестик. Його «опонента» після погрози і підкупів вилучили уперед виборів підлий лікарів, в хвіст пан Нестик працював лікарем.

Потрохування розширюється за допомогою вогнищної зброї: так і кандидату на пост голови Дунаєвської районної Ради. Шопранів, у даному ряді правоохоронці Поділля не просили і виконали погрози затримали. Слідство правдо.

А заступити кандидату на пост голови Крижівської районної Ради Олександра Жакса, який

він зазнав успіхів! Навіть через обласну газету «Подільські вісті» просяв у громадськості захисту. Та даремно...

Але сьогодні масою з горістю скажимо, що у нас і такі правоохоронці, які не стоять на чаті корупційної діяльності, а охороняють єдині інтереси: Конституції і Закон України. За приклад можуть послужити правоохоронці Славуті.

Тамтешньому голові міської Ради пану Дупковому так загоріло залізатися у свою крісло, що він на якийсь час втратив здоровий глузд і почав на свій розсуд комплексувати виборчі комісії. А ті, у знак відважності, займалися підставними бюлетенями. І так запланою це робили, що отримали як наказили «зависло». Тобто біля всіх зборів виборців на ділянці. І ось нещодавно Славутський суд мовчав за матеріалами прокурорської перепірки між паном Дупковим на пост мера недієсильним. Фальшивка не пройшла.

На преселіній жалі, подібні факти, що не отримали ще належної юридичної оцінки, на Поділлі непоодинокі. Залізається тільки сподіваються на нас самих і сумління правоохоронців.

Людмила КСЮНДІ.

Хмельницька область.

Ретрономізація

Своєрідно оновилося токарне відділення Добровілічківського цукровозаводу. Де встановлено новий металобойний карусельний верстат. Воно б можна було й і порадити в приволтає такої, як і незначної, такої (якщо не кризній), який гадати «Кіт в шафці» — це не розповсюджує по цінах воле до цього верстата. То чиного дивного, що його продали цукровозавод польське фірми «Хемдек», яка свого часу спонсорувала це підприємство. Річ у тім, що сама фірма придбала його свого часу з колишнього СРСР (випроштовраний він у колишньому Санкт-Петербурзі). Якщо таким способом до нас надходились не сучасне устаткування, хоча, чи зможе згодом наша економіка конкурувати із західно-європейською.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Вуковичу відірвали п'ятою єврейсько-паломників, що сповідають хасидизм. Вони прибули сюди, щоб поклонитися осяям місцям, дорогам для кожного хасиду. Віруючі побували в Садгорі, Вишніні, є також Косові Івано-Франківської області.

Вуковичу відірвали п'ятою єврейсько-паломників, що сповідають хасидизм. Вони прибули сюди, щоб поклонитися осяям місцям, дорогам для кожного хасиду. Віруючі побували в Садгорі, Вишніні, є також Косові Івано-Франківської області.

Вуковичу відірвали п'ятою єврейсько-паломників, що сповідають хасидизм. Вони прибули сюди, щоб поклонитися осяям місцям, дорогам для кожного хасиду. Віруючі побували в Садгорі, Вишніні, є також Косові Івано-Франківської області.

Заплатити у першому зустрічному морського воєна, у якого місці сніжної хвилі, деде побачивши сніг, учинив ходити. Буде певні, згадає він не населений пункт, де місцевий фельдшер колись зарікував факт його народження. Що «кодиру» у них, морських воєна, і значить «навігатор».

Так, суттєво — не де та народились, а ким. Чи здатні ті заохочувати до такої міри, щоб рятівники не побудували катамарана, потім, напіршилі лисин розбігати його на злишки, і звантажували на алену спину розкоз загато 75 кг плюс близько 30 кг із провіантом та особистими речами, плутатися в Азов.

Море, море! Є за сном річка, там і плаває, — скажемо ви. Те неаже заохочують мрійників, народжених поодаль від гамірних морських портів, воно виділяється більшою за каліку? І що настільки задрігало, що поодаль зайняти подих соляного породо-цесту?

Отож бо — поміркували у Дошецькому турклубі та й організували 23 липня — 6 серпня четверту першість з парусного туризму на кубок Азовського моря. Два тижні 10 екіпажів (5 команд) з Дошецька, Києва і

Пожежники ризикували життям

За кілька кілометрів від Прилук Чернігівської області вийшли пожежники брацького заводу, який кожен безпечно під час електроавтоматизації робіт на території гідромеханічної ступіні стався потужний вибух газу. У результаті пожеж-смертю троє працівників дістали травми І та ІІ ступеня. Нині вони перебувають у лікарні. Сильний вибух пошкодив технологічні комунікації, знищив п'ять загравних колонок. Вибудували і отримали п'ять автомашин, пропанових. Залишилися тільки у можливості пожежників відразу витягнути від вибуху наповнений газу місткістю 400 тисяч кубометрів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Давайте зв'язимось, панове!

На контрольно-продукційному пункті «Порубіє», що в Чернівецькій області, змонтовано новий пристрій для зв'язування автотранспортних засобів, які перевозять різноманітні вантажі через наш державний кордон. Раніше про пропускувати не виконували, і митники вірили тоннажу, зазначеному в супровідних документах. Значно про що дівачку, дехто за зв'язування вагу своїх автотранспортів і таким чином вносили меншу плату за користування нашими дорогами та за інші послуги. Тепер, з появою ваги, (а вона маєть високий клас точності), економічно-вирішально покладено край. Електроніка повністю визначить вагу вантажу і віддасть на комп'ютер відповідну інформацію щодо розуму мита.

Такі ваги вперше з'явилися на контрольно-продукційних пунктах України.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

На поклін ДО СВЯТИХ МІСЦЬ

За часів тоталітаризму дорога на Вукович хасидів була закармлено. Тепер такі поїздки стають традиційними.

Вуковичу відірвали п'ятою єврейсько-паломників, що сповідають хасидизм. Вони прибули сюди, щоб поклонитися осяям місцям, дорогам для кожного хасиду. Віруючі побували в Садгорі, Вишніні, є також Косові Івано-Франківської області.

Вуковичу відірвали п'ятою єврейсько-паломників, що сповідають хасидизм. Вони прибули сюди, щоб поклонитися осяям місцям, дорогам для кожного хасиду. Віруючі побували в Садгорі, Вишніні, є також Косові Івано-Франківської області.

Вуковичу відірвали п'ятою єврейсько-паломників, що сповідають хасидизм. Вони прибули сюди, щоб поклонитися осяям місцям, дорогам для кожного хасиду. Віруючі побували в Садгорі, Вишніні, є також Косові Івано-Франківської області.

Вуковичу відірвали п'ятою єврейсько-паломників, що сповідають хасидизм. Вони прибули сюди, щоб поклонитися осяям місцям, дорогам для кожного хасиду. Віруючі побували в Садгорі, Вишніні, є також Косові Івано-Франківської області.

Вуковичу відірвали п'ятою єврейсько-паломників, що сповідають хасидизм. Вони прибули сюди, щоб поклонитися осяям місцям, дорогам для кожного хасиду. Віруючі побували в Садгорі, Вишніні, є також Косові Івано-Франківської області.

Вуковичу відірвали п'ятою єврейсько-паломників, що сповідають хасидизм. Вони прибули сюди, щоб поклонитися осяям місцям, дорогам для кожного хасиду. Віруючі побували в Садгорі, Вишніні, є також Косові Івано-Франківської області.

Вуковичу відірвали п'ятою єврейсько-паломників, що сповідають хасидизм. Вони прибули сюди, щоб поклонитися осяям місцям, дорогам для кожного хасиду. Віруючі побували в Садгорі, Вишніні, є також Косові Івано-Франківської області.

Наймолодший університет

Відкриття і Полтава має свій університет — технічний. Його створено на базі Полтавського інженерно-будівельного інституту. Отож міститься прогноричні абиутіванти стали студентами-першокурсниками наймолодшого університету країни. Замість шести факультетів тепер діє чотирнадцять. Крім факультету-будівельників, тут готуватимуть спеціалістів з економіки, бухгалтерського обліку, технічного машинобудування, машин і обладнання для нафтогазових промислів, екології в паливно-енергетичному комплексі, будівельних конструкцій і виробів. Університет має солідну наукову базу — 63 відомі викладачі із найвищим ученим ступенем, а ректор Олександр Оніщенко — дієчі академік — Академік технічних наук та Академік будівництва України. Вуз розширився і територіально — три корпуси його передало колишнє міськево зенітно-рекетне училище. Усі студенти відтепер забезпечені гуртожитком, а 300 молодих сімей — окремими кімнатами. 8-тактовий готель на 100 місць, чудовий санітарно-протекторія, розпочато будівництво великого плавального басейну.

Отже, великому кораблю й велике плавання!

Григорій ГРИНІВ. Полтавська область.

Легіону — 80

Івано-Франківщина відзначає 80-річчя створення Легіону січових стрільців. З цієї нагоди до мешканців краю через засоби масової інформації звернувся голова обласної Степан Волковський. Він висловив глибоку шпуні і подяку ініціаторам учасникам легіону та Української Галицької Армії, що мешкають нині в області. Наймолодшими з тих, хто писав героїчну історію України, нині — 93 роки. За розпорядженням голови обласної ветеранів легіону нагороджено цілком підпорядкованими. Завершилися свята урочистим концертом, що відбувся в обласній філармонії.

Прес-служба Голови Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів.

Скільки Вовку не годуй, а він у море проситься

Зайняти у першому зустрічному морського воєна, у якого місці сніжної хвилі, деде побачивши сніг, учинив ходити. Буде певні, згадає він не населений пункт, де місцевий фельдшер колись зарікував факт його народження. Що «кодиру» у них, морських воєна, і значить «навігатор».

Так, суттєво — не де та народились, а ким. Чи здатні ті заохочувати до такої міри, щоб рятівники не побудували катамарана, потім, напіршилі лисин розбігати його на злишки, і звантажували на алену спину розкоз загато 75 кг плюс близько 30 кг із провіантом та особистими речами, плутатися в Азов.

Море, море! Є за сном річка, там і плаває, — скажемо ви. Те неаже заохочують мрійників, народжених поодаль від гамірних морських портів, воно виділяється більшою за каліку? І що настільки задрігало, що поодаль зайняти подих соляного породо-цесту?

Отож бо — поміркували у Дошецькому турклубі та й організували 23 липня — 6 серпня четверту першість з парусного туризму на кубок Азовського моря. Два тижні 10 екіпажів (5 команд) з Дошецька, Києва і

Київської області горіли під немилосерпним сонцем і могли під розкошними хвилями. За віні деде встигли просунути одяг. Вийшли із Гетіска, фінішували біля мису Чорного. Під кілем воно коли й не сім, то достига кілемі футу: погода, як какут, сплила. Шопранів, «шхатерські» команди добряче обгоріли. Особливо рудобучі члени екіпажів. Втім, рудим не звати.

І місце дісталось мішаний киево-дошецькій команді (Кіпін) з Віснелас 75-хвилю). 2-ге — дошецьким (Кіпін) з Юрія Лісничим). Третім прийшли хлопці з дитячого хт-клубу Центру дитячої та юнацької творчості міста Воєрки, що не Кіпінці. (Кіпінці, він же керівник хт-клубу — Ігор Філіп). А Вовка, до речі, та й, похід і не зворушив. Чи та ж ітти похід не залізає, чи та зохочає менше епоетричної міри... А от Гетську з Сергою хочеться побажати одного: щоб діяно велике плавання було у них попереду. Ажкє зрозуміло, що не по коліна романом одне лиш тільки море.

Ганна РОМАНЦОВА. Фото Юрія ШКОДІ.

Борис Олійник: Монполії на любов до України не повинно бути...

На початку червня Верховна Рада України обрала Комісію з закордонних справ і з'ясувала ССД, у яку військ і поліції. За короткий строк Комісія розглянула 12 проектів законів, а яких шість прийнято, рад постанов і питань, а також просила зустрічі з дипломатами найвищої рангу та десятилітні підтримки. Члени Комісії брали участь у сесіях НБСР і Ради Європи.

Варіантом «Голосу України» взяла інтерв'ю у голови Комісії Бориса Олійника.

— Борисе Ілічу, хоч перші сесії Верховної Ради закінчили роботою, вама Комісія працює. Яна її голова турбота нині?

— Надаючись міжпарламентських зв'язків. Це головна лінія. Одна справа, коли питання вирішуються з тубою, а зовсім інша — коли з людською зустріччю, як і з людьми. Останній час з тубою і від ілюзорності але частіше дують захляки до підсилення активності. Особливо як у зовнішній політиці. Ян би ви прокомментували ці захляки?

— Вачте, я не хочу оцінювати зовнішню політику, яку проводили попередній парламент і Президент. Але вона, безсумнівно, має бути активнішою. Слід шукати партнерів, саме партнерів, а не благодушників, які б посприяли нам у подоланні проблем наших сусідів члєв. А в Україні настанє саме такі часи.

— Кому віддасте пріоритети у цьому шошуку?

— Україна має насамперед природі партнерів — Росію, Білорусь, Молдову, інші країни СНД, а також і держава з якими давно і традиційно співробітняє. Скажімо, Німеччина, яка протягом останніх кількох років працює в Україні надзвичайно активно. Зрозуміло, що ФРН має у нас свої стратегічні національні інтереси. До речі, у неї ми повинні поводитися як визначити відстоювати свої національні інтереси. Особливо нині, коли Україна опинилася в досить складній ситуації, коли змушена розгортюватися.

— Тимно бо рішення попереднього парламенту...

— Розумію, про що ви хочете сказати: Ідеальна модель — повне відкриття розгортювання. Але реалії жорстокіші, ніж ми на те сподіваємося. Нині всі погляди розгортюються, скажімо, і Англії, і Франції. Але нормально, за пазом і питанням, і коли б ми були співробітні державою, як ті як Англії і Франції, то тек так би діяла, а не вивозила б ракет танками.

Ніхто, очевидно, і не замислюється, що Україна — єдина у світі своїй історії держава, яка самостійно і добровільно розгортюється. Політика ніколи, як ви знаєте, не страждала комплексом штовхатості. Ми повинні торгуватися: якщо хтось від нас хоче саморозгортювання, то ми, то Україна намагається компенсувати.

— Ви просите допомоги?

— Ми не просимо допомоги. Але, розгортюючись, ми втрачаємо інтелектуальний потенціал, робочі місця і т.д. Хто нам компенсує ці втрати? Ті хто, підшоховує нас до розгортювання, зупиняє, що вони роблять це для самобереження? Панове, якщо ви хочете зберегти себе — збережіть спочатку нас!

Крім того, Україна настав уже час визначити істотність, режим держави, на території якої розміщені ядерна зброя.

— Але ж Україна здає ракети на рідкову паливи, які вишліся з регламенту.

Тут не так все просто. Останнім часом західні країни виявляють інтерес не до тих ракет, що загрожують усьому

сущому на землі і про виснаження яких були доказовості. До інших 40-ти, які можуть стати хоч до третього тисячліття, що ми б ні бо на кого не збираємося нападати. Чомусь саме вони хвилюють і наших сусідів, і не сусідів.

Я розумію, у цих країн є свої стратегічні національні інтереси. Але ж Україна, яка волею долі знаходиться в центрі Європи, тек повинна її забезпечувати. А її винуюче національна безпека.

Крім того, не слід забувати, що не тільки над нами, а й над усім світом настане загроза Чорнобиля...

— ЧАЕС працюватиме?

— Я був першим, хто здіймав лемент навколо парити ЧАЕС. Але ситуація нині така, що треба не сім, сто сім разів подумати, перш ніж приймати рішення. Скажімо, щоб заклапувати 4-й реактор, потрібна енергія. Де її брати? Будувати нові блоки?

Ми прохоту звичаємо з приводу і без нього клянуться американцям. То давайте зараз сприймаємо їхню модель — доцільності і якій члені, спеціалісти приймають рішення. А це рішення повинен шукати науковий потенціал світу, бо біда загрожувє всім.

— Американці андають Україні, здається 200 мільйонів доларів на Чорнобиль?

Допомогу від широго серця ми приймемо з вдячністю, але великий державі неможє пропонувати таку допомогу. Як б посоромилося називати цю суму...

— І наостанок: до сигналу Комісії у закордонних справах і з'являх з СНД входить така різні доки...

Розумію, що ви хочете сказати. Але ми домовилися: монополії на любов до України немає. Усі ми любимо свою державу.

Інтерв'ю взяла
Валентина ПИСАНСЬКА.

Продиктовано в номер

Прем'єр-міністри зустрілися в Луцьку

Сьогодні в Луцьку відбулася робоча зустріч Прем'єр-міністра України Віталія Масола і Прем'єр-міністра Республіки Польща Вальдємара Павляка. Учаси урядів супроводжувалися керівники ради міністрів обох країн. Під час зустрічі обговорювалися питання подальшого розвитку українсько-польських відносин, передачу у сфері торгівельно-економічного співробітництва.

Світовий конгрес українських юристів

У Брюсселі під головуванням адвоката Ігора Бардіна (Канада) відбулось чергове засідання Міжнародного конгресу з проведення дії Світового конгресу українських юристів. В цьому разі взяли участь члени Міжнародного конгресу з Великобританії, Канади, США та Великої Британії. Під час роботи відбулось чергове засідання з члєнами конгресу з Австрії. На засіданні розглянуто звіт президента СЮЮ Сергія Голосова, голови Міжнародного конгресу Голосова, голови Українського конгресу Володимира Стретовича, а також звіт члєна самоврядування СЮЮ Світового конгресу українських юристів у засіданні Міжнародного конгресу від України Василя Василюка, прокуратури СЮЮ, народний депутат України Сергія Голосовий та голова Українського конгресу, голова Комісії Верховної Ради України з питань правової політики і судово-правової реформи, народний депутат України Володимир Стретович. Під час зустрічі обговорювалися питання подальшого розвитку українсько-польських відносин, передачу у сфері торгівельно-економічного співробітництва.

Кредит діставити умови

У жовтні—листопаді Україна може одержати від Міжнародного валютного фонду кредит у 700 мільйонів доларів. Про це рішення ухвалили підкомітет інвестицій Кабінету Міністрів України.

У Києві почала працювати місія Міжнародного валютного фонду. Разом з українськими спеціалістами вона очисає стан справ в економічній країні, визначає можливість для її стабілізації. Найближчим часом планують підготувати доповідь до МВФ, в якій буде визначено умови одержання кредиту. На думку представників МВФ, Україна одержить кредит лише в тому разі, коли вона виконає необхідні рекомендації фонду.

Менше стін більше мостів

Україні і Росії: менше стін, більше мостів — цей девіз з пера доброго прозаїста Прозвісителя України Леоніда Кучми почав втілюватися в життя. На робочій зустрічі керівників прикордонних відділів обох держав в Одесі досягнуто домовленості про співробітництво прикордонних військ України і Росії щодо безпеки. Це відношення до спільнотини і взаємодії з прикордонними питаннями.

Недавно була проведена спільна з російськими прикордонниками операція «Заспів-4». З 15 ліній утримують всякого українсько-російського кордону, в прикордонній зоні України і Росії здійснюють активні заходи з примусу не легальних мігрантів, виявлення і вилучення зброї, боєприпасів і наркотичних засобів. Особливо увагу приділяють обшукі дорогам, де прикордонники разом з співробітниками МВС, СБУ і Держзониції стапи не замет спільнотини і взаємодії з прикордонними питаннями. Це рано горити про обсяги результатів операції «Заспів-4», але те, що цей великомасштабний захід перетворився у справжню перемогу для злочинних угруповань, нелегальних мігрантів і контрабандистів — факт. Лише за 20 днів спільної операції прикордонники України і Росії затримали більше 500 порушників, зупинили чотири контрабандні автомобілі, караванів контрабандистів перевернули, 26 кілограмів наркотичної сировини, майже 191 тисяча російських рублів і близько 110 тисяч доларів США. Конфетичному Уряду, голові Держзониції — Прохорову Прислухався Прем'єр-міністр України Валерій Губенко, що перед прикордонниками військами поставилося завдання зберегти цілість і безпеку конституційних прав громадян на кордоні. Це, насамперед, стимулювання легальних мігрантів, які зацікавлені інтереси України і Росії, що вимагає термінових координаційних спільних дій.

А як у них?

Чарівна Тансу задоволена

Прем'єр-міністр Туреччини Тансу Чілер задоволена успіхами уряду в галузі економіки. На прес-конференції вона заявила, що програма стабілізації, яку три місяці тому почав реалізовувати кабінет, дає позитивні результати. Якщо інфляція у квітні становила 32,8 відсотка, то у травні вже 9, а в червні — 1,9 відсотка. За прогнозами нині Чілер, інфляція в другому півріччі напевно цілком статистичного інституту Туреччин-

ян, за червень 1993 — травень 1994 року інфляція сягнула 138,6 відсотка. Прем'єр звернула увагу на стабілізацію курсу іноземних валют до турецької ліри, яка в квітні—травні зазнала значної девальвації. Зарплати російських робітників на 2000 лір. У червні активісти бездержавних ставили 238 мільйонів доларів, а ще в квітні бюджетний дефіцит становив майже мільярд доларів.

Василь ВАСИЛЬСЬКИЙ.

У крйках СНД

Вірменія ДРАМИ У ДРАМА

Із введенням в обіг власної грошової одиниці — драма (національної валюти Вірменії) передбачалося, що ціни відносно істабилізовані залежно від його курсу з американським доларом російським рублем. А Торк Центробанку Вірменії істотно змінився курс: американський доллар коштів 14 драм, в 1000 російських рублів — 20 драм.

Про абсурдність цих курсів красномовно свідчить ситуація, яка панувала на валютному ринку в кінці травня, тобто через п'ять років після введення національної валюти: один американський доллар дорівнював уже 420 драм, а 1000 російських рублів — 230... Коментарі зайві. Зазначу, що мінімальна заробітна плата і пенсія Вірменії становили 370 драм.

Нове керівництво Центробанку оголосило «війну» іноземним валютам і твердо пообіцяло стабілізувати курс драми, знизити ціни на харчові продукти. Не можна сказати, що наслідки справляють на звернення за часту монету. Але крига традиційної недовіри і засідань обличчя про сніге майбутнє поступово починає танути зі зниженням курсів. Мало того, в першій декаді лип-

ня американський доллар коштів уже 270 драм, а 1000 російських рублів — 130. Ціни справні повільно зникаються.

Втім, для абсолютної більшості населення багату харчових продуктів, які і раніше, залишилися недоступними. Але надія з'явилася, тим паче, що ціни на базисні тек стабільно падали до 3200 драмів за кишість. Стабілізація драми Центробанком Вірменії падалася за рахунок жорсткого маневрування тогочасними грошовими знаками, яких у комерційних банків виявилось так мало, що вони змушені були суцільно наслідувати курс державних банків.

Однік, це тривало недолго. Букавально за одну ніч змінилася всі цінишки. Відносно кишість бензину коштів 4800 драмів. Доллар підскочив до 330, в тисяча російських рублів — до 165. Місяць геться, які почали пресуватися одні голуби Центробанку, за якими падали ціни на харчові продукти. Майбутнє порятунку немає і що акція зниження виявилася на руку лише комерційним структурам.

Среван.

Віген САРКІСЯН.

Среван.

Таджикстан

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТИЗМУ. «ЗА» ЧИ «ПРОТИ»?

Сесія Верховної Ради Таджикистану не підтримала пропозиції про можливість кулурного затвердження нової Конституції і виборів Президента у стійках парламенту. Депутати висловилися за проведення референдуму з проекту Основного Закону і внесення доповіді про результати виборів. Визначено дату цих двох важливих подій: вони відбудуться одночасно — 25 вересня.

Проти ідеї повновладства інституту президентства висловилися депутати від Компарції, великої політичної сили республіки, і представники етнічних меншин. Вони звач-

жають, що у місцевих умовах, де є сильна зброя міліції і в селянстві, більше придатний парламентський тип державного устрою.

Тим часом, перші кроки на шляху до виборів вже робляться. Про свій вибір балювання Президентом Таджикистану Бамомун Рахмонов. При існуючих обмеженнях, які обмежена процедура висунення у кандидатури виборів, багато інших кандидатур можуть не пройти ще на ранній стадії президентської гонки.

Юрій КІЗЬКО.

Душанбе.

Фотофакт

Де спочиває душа великого майстра

Автор відомого роману «Степовий вовк» письменник Герман Гессе, поетурт Болеслав Пільський, похований у Монтаніані на півдні Швейцарії. Його могила — на церковному цвинтарі (на знімку).

Фото КЕЙСТОН.

Проблема №1

Іриз-сюрпіриз, а діло — вниз

У лічені дні з багатьох куточків світу надійшли до Вільноградська італійські телеграфісти. А от у районі Мінська все інше не могло збігатися, чому так рязно став «знаменитий» тамтешній гірничо-металургійний комбінат. Чим привернув він увагу Клубу торговельних ліберів, який об'єднує підприємств понад 120 країн світу. Це, як на мене, не парадокс чи якась наївність «необачистів». Це прикра, брідка ознака того, що справді відбувається у вітчизняній економіці. Факт, який пояснює, чому, зокрема, звалила пелюшка дола нашої унікальної підприємств колишнього військово-промислового комплексу, що обертається як реальною зарплатою втратити чи не падаєчасність, чим володіла і Володів Україна.

Верхньодніпровський гірничо-металургійний комбінат уміє тридцять з лишком років належати до унікальних, засекречених і не пригладжуваних випадку, щоб про нього хто брав докладно розповідати у місцевій пресі. Мови когось доступу туди був заборонений. Отож, попри те, що на кінець п'ятдесятих років, що в заплатах річки Самотанів і веподлі Дніпра розідали Малишківське родовище титанових руд, які вирішили освоїти, і обміжували територію. Згодом поспішали, як тільки ділі поспіли, стежили за ударами тут будинковим містам і комбінату, але то був інтерес тільки до праці будинківців. А як став до ладу дачий сам комбінат, то про нього справді говорили і званим мислом, що це з верховин підприємств, якому не було тутогоного а колишньому Союзі Комбінат виробляв і переробляв руди різних металів, випускаючи, титановий, іриконієвий, рутилітний, іліменітний карбідні, іриконієвий, іліменітний карбідні та гафній. Почастав свою продукцію практично лише на три титано-магнієві комбінати — у Березині (Росія, Пермська область), Усть-Каміновський (Казахстан) та Запорожжя. Частково отримували звідси

сировину у кілька підприємств колірної металургії та хімічної промисловості, але згодом випускали «зварту» продукцію, яка випереджала світові аналози. Надмірні метали та сплави з унікальними властивостями потрапляли на машинобудівний підприємства для виготовлення космічних ракет і апаратів, кораблів, повітряних і морських літаків, надводних і підводних суден тощо.

Якщо про обсяги виробництва Верхньодніпровського гірничо-металургійного комбінату ще можна знайти відомості а його архівах — а вони ситуації, що не найближчі у світі «попугаючості», то про якість продукції та довершеність технологій марно дошукатися інформації, тим паче порівняльної. Відомо зрозуміло: наші вітчизняні замовники ставали перед титано-магнієвою промисловою вимогою косяцької випів, ніж інші колеги за кордоном, і закладали отримувати, що, хочіли. Це і підтвердив факт з міжнародним визнанням комбінату: Клуб торговельних ліберів стави верховини Вільноградського комбінату, а так само і заводу. Нагорода не просто престижна — скоріше значуща як на ситуації, в якій перебуває Україна. Провідні бізнесмени та корпорації — члени торговельних палат, торговельно-промислових асоціацій, а так само і заводу з технологій і якості, дослідники світового товарного ринку більш як ста країн світу придухують цей приз раз в три компанії і фірми, що використовують своєю бездоганною продукцією, а отже і економічними показниками, а так само і заводу, створюють право рекламувати себе на міжнародному рівні, зможачи дозволити нагороду, визнання у світовому обсязі, всім відомим продуктам, зливкам, контейнерам, листам, трубам і т.д. Але якщо члени міжнародних фірм з усіх сил виборюють приз «За технологію і якість», то Верхньодніпровському гірничо-металургійному комбінату він дістався воістину нежданно-негаданно, навіть... нуменом. Генеральний директор Олександр Соколя розповідає, що спочатку бездарна конкуренція, а потім розпад Союзу, який супроводжувався і супроводжується досі нестерпимими наслідками, зможачи випрошувати його колектива на світовий ринок. Титано-магнієвий комбінат, що в Росії, не має коштах, щоб купувати концентрат у Вільноградському. Комбінат, що у Казахстані, знайшов істотні проблеми у Калді. А титано-магнієвий комбінат, що в Запорожжя, за словами Соколя, через поспішні й неспроможні розрешення розвалився і, оо сні, приминив роботу...

...Що ми залишилися, як не яти об сніту заробляти валюту, бо іншим чином підприємству, яке утримує ще і всю соціально-побутову інфраструктуру Вільноградського — каже Олександр Михайлович. — А на світовий ринок порятунку можна дістати тільки: або геть дешевою продукцією, продаючи за безцінь свій потенціал і свою роботу сил, або дорогою, за високоякісності. Ми обрали другий шлях.

Титанові концентрати з України купували тільки в США, Бельгії, Італії, Франції, Туреччині, у Гонконзі та інших країнах світу. Отже, і в нас є технологія, які не поступаються найкращим зарубіжним. Ясно, що переважно вони основи і гірничодобувної та металургійної комплексів військово-промислового комплексу. І дуже рідко, що сьогодні ними, в кращому разі, заважають, але все спокійно, у пішому — зовсім зупиняються. Ми втрачаємо те, з чим можемо бути лідирами на світовій арені.

Мені доводилося бути в «ТУ» по території доло Південного і Дніпровського машинобудівного об'єднань, Придніпровського хімічного заводу. Це справжні гірничо-промислові-діаманти, серпінні-самородки, іриконієві-самородки, космічні ракетні носії, супутники та радіосистемні системи зв'язку згодом згодом об'єднань виступають, точніше — випадають конкуренцію а аналогічному світовому виробництву. І про це знають на всіх континентах. Але наші

унікальні потужності виявлялися нікому не потрібними, а тім числі і нам самим.

Мова йде не про «гірничодобувної» виробництво військово-стратегічного призначення, хоча, якщо говорити про ракетно-космічну техніку, у Країні варто зберігати за собою визнання космічної держави. Однак багато продукції, основної рязно для оборонної міста (так, як засоби радіоелектронного зв'язку чи виробничого гафнію, циронової та різних сорбетів), можна і треба порятунку, ніж надучасні технології працювали а «мирні» цілях на економічній мотушності України. Ади конвенція — не лише випуск намічених унаслідок продукції міні-економістів чи гербіцидів, а передусім застосування технологічних надбань і напрацювань виробів в інтересах людей. Дніпровський машинобуд, приміром, готовий випускати електронні телефонні станції у цифровому виконанні, різноманітні, іриконієві, серпінні-самородки, з а тім часом не каємо у Європі для себе постачальників АТС. Не хочемо помічати власного виробництва — і кінт.

Усе це стосується і Верхньодніпровського гірничо-металургійного комбінату. Те, що продає він сьогодні іншим фірмам, — мізер. У світових умах втрачаємо незалежного концентрату в обсязі його річної програми. Унікальні метали і сплави може одержувати для свого машинобудівного комплексу України, але не одержує. А металургійна переробка титанових концентратів — це і є продукція для декількох керамічних матеріалів. Для тієї кераміки, котра, як стверджують учні світу, в усіх сферах застосування незбагнаний приклад на замовлення чужинців. Отже, у бізнесування не має насти заміш, бутіло передусім технологічного прогресу. Чи користаємося з нього?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Фотофакт

Не кращі часи у своїй біографії переживав Харківський завод імені Малишева, створивши від діла заснування якого відзначати вступив у серпні 1993 року.

Тут поряд із іншими підприємствами, тепловою енергією і сільськогосподарською технікою виконують і військової замовлення, які становлять 80 відсотків всіх продуктів.

Шокарді, з 1989 року намітився їх спад.

Зараз на заводі для складання трьох найсучасніших танків Т-84 для українського війська, але військовики не можуть опитати навіть такі мінімальні кількості військової продукції, складання проходить досить оптимістично: бачимо зливки з узятого в армії Т-80 переробили, отримали зроби самі, деякі інші — також, зброю використали зі старих складських запасників.

Але держави зобов'язана знову утримувати військової потужності в повній зберіженості, хоча не фінансує і не надає кредитів. Завод уже втратив 50 відсотків працівників. Фінансова заборгованість становить 220 мільйонів.

Щоб якогось вижити, на підприємстві розробили і виробили бурозалізничний машини для розроблення вугільних пластов глибиною 0,5 — 1 метр, військовики обладнали для цукрової промисловості, продовжують випуск дисциплінарних двигунів для тепловозів.

На зйомку: складання тепловозного двигеля.

Олександр САКУРА.

Київська область.

Повертаючись до надрукованого

Земля й довкола неї...

«Земельний ренет». Під таким заголовком у газеті «Розв'язки» від 19 квітня н.р. (№ 72) було опубліковано матеріал Олександра Суркова, де виходило про конфлікт між учасником Великої Вітчизняної війни Макаром Дачком і працівниками Новопетрівської сільської Ради. До редакції надійшли запитання, де фотоматеріали, які, отримавши, відповісти на запитання газети за порушення проблеми, відповідно об'єднати порушення чинних законів місцевого владою.

У листі в Києва вчителька Ольга Семенович пише: «Шановна редакціє! Хочу від душі подякувати авторів публікації за те, що є це люди, яким чужий білий світ і які не можуть спокійно дивитися на самостійність місцевих органів, готові захищати безпорадну людину». Авторі провисті доповідні її батькові, вчительці-пенсіонеру, який уже життя навчав і виховував діти-сиріт в Мукачівській школі-інтернаті, що на Закарпатті, Євгенію Васильовичу Кемелю. Річ у тому, що у селі вже було втрачено і несподівано — Василь Кемель, аби не потрапити до Сибіру, видав «добровільно» свою землю, якої було небагато, колгоспній селі Давидківці, де тоді жили. Нині давидківські власні вже акторі об'єднали адирились земельні пенсіонерів «бодай їм не потрібна» і дістали ж 50 мів одну пенсію «взякувати», та ніхт не наважується.

Не можна залишати поділу увагою звертання до редакції учасника війни Василя Подольського з Віницької. Припустимо жаді: «Питання про надання ділянки землі для будівництва будинку під городи дуже злободенне. Мене особливо хвилювала доля Макара Дачки і позиція газети на його захист. Публікація а газеті і мене підштовпувала звернутися до вас, Народиєся я 1 січня 1924 року (у селі) і до 1932 року, коли внаслідок малюго уроду на війні) у сільській сніт в селі Луко-Мелешівська Винницького району. Пізній голод 1932—1933 років. З 31 років тяжко працював у колгоспі ідином. З рідних ідином відлучили і пошарували голодом а рідну ділянку, підштовпували зруйнувати давидківське господарство. Чимало років працював у профтехучилищах — від майстра ади до директора. Та я дослужився до пенсії. Воєнні рани і тяжка контузія не ї дісталися зинки. У 1989 році після смерті матері-колгоспниці отримав спадщину на 0,16 га саду. Але колишній голова Луко-Мелешівської сільради В. Ільченко і директор місцевого радгоспу А.Литвинюк 1988 року відібрали 0,12 га саду, передавши його сучасній ади. Залишилися ділянка 0,43 га. Після звертання до голів Луко-Мелешівської сіль-

ської Ради В.Сича та в районні інстанції залишалися маршими. Ніхто не поспішав виконувати закони. За півтора року ні від голів сільради, ні від начальників земельного відділу району А.Королі, ні від голів Винницької райради І.Кондратюка згоди відповісти не отримав. Не байдику до лопі Макара Дачку його односельці. Новопетрівці сповіщали редакцію: «Ми, ветерани війни та мешканці села, прочитавши в газеті критичну публікацію «Земельний ренет», являчи редакції. Вони правилися і об'єдналися. Землю, яку ми обробляли десятиліттями, сільські керівники, які зникли в фелетоди, продають людям, які нічого спільного а селом не мають. Можна навести чимало фактів земельного беззаконня. Закінчилось випрошувати побувати дачі — сільська Рада віддала їм наші городи; цюпирала, після виступу газети поки що зашпилила.

Якось діяло відбувалося квітнева сесія Новопетрівської сільської Ради, на якій поради з ініціати розглядалися питання, порушені у зазначеній публікації. Ветерани ніхто не слухали деякі депутати намагалися почвати і соромити літню людину — бучилим він мусив віддати ділянку ровому і молодому сусідові, якому в батьки годі дати свою ділянку. Ніхто навіть і слухати не хотів звернення ветеранів до новопетрівських депутатів сільської Ради. Погодосподарську книгу за 1992 рік, де чітко зазначалося, що ва Макаром Антоновичем закріплена ділянка 0,24 га, депутатам не показали.

У рішенні сесії зазначалося, що «довідку, видану анкіномом сільської Ради народних депутатів при оформленні спадщини після смерті Філіпчука А.Т., вважати недійсною у зв'язку а тим, що розмір земельної ділянки — 0,24 га — вказаний в рішенні сесії за 1992 рік». А записаний в книзі Порозької Г.В., отже — без підстав. Вказати секретареві виконкому сільської Ради народних депутатів Кацимон В.В. на необхідність бути вимогівіною при видачі довідок. Затвердити спадщину ділянку сільської Ради на 10,06 98 га. № 34 про закріплення земельної ділянки розміром 0,08 га по вул. Пушківа, 73, за Духотою С.Г. Духоті С.Г. спадщини Дачку М.А. на іншедження (ягидини) на даній земельній ділянці.

Говорили-балакали, посилали — залакали. Однак хочеться вірити, що все ж такі питання буде розглянуте відповідно до чинного законодавства.

Олександр САКУРА.

Київська область.

РЕФОРМИ ЗУПИНИТИ НЕ МОЖНА

Сьогодні в Україні максимально сприятлива ситуація для крутого зламів соціально-економічних процесів на крає

Уперше за роки існування України як незалежної й суверенної держави досішню практику підготовки політичної згоди як консолідації між двома основними гілками влади — законодавчою та виконавчою. І Президент країни І. Кучма, й керівництво Верховної Ради в особі О. Мороза, О. Такачука, О. Дюміна, й голова Кабінету міністрів В. Масол, а також абсолютна конструктивна палативність більшості парламенту, а й більшість населення, що підтримує новоту Президента та його вживання прагматичної політики, готові об'єднати всі свої зусилля для економічного оздоровлення країни.

Така ж ситуація історично була втрачена просто несприятливо. Зрозуміло, що деякі націоналістично настроєні політики кола урядово-намагатишних торговельних проведення консолідаційної політики на засадах розсудливості та реалізму. Але їхній час, на щастя, вже минув. Народ сам зробив свій вибір. Дується, востаннє й остаточно.

Зараз, мабуть, важко знайти хоча б одну розсудливу людину, яка б заперечувала необхідність переходу до ринкової економіки. Справді, розуміння альтернативи ринкової просто не існує. Суть у тому, що хотілося б висловити окремі міркування у цьому провідку. А саме: чи трішки тупішою на місці, практично бездіяльністю властей і може статися найгірніше, невірне — повне розчарування людей у необхідності економічних реформ і, як наслідок, зрив курсу ринкових перетворень. І тоді під су-

провод астрологічній постальді за «безмаркетинг» соціалістичним минулим — відновлення елементарного порядку в економіці виключно адміністративними засобами: директивними державними заповідями, жорстко фіксованими цінами, держдержотомом капіталізованим, зривальною стебло в зарплатні, порівнянням розподілом продовольства й товарів тощо.

У зв'язку з цим хотілося б, щоб у світлих розробках Президента, Кабінетом міністрів, Верховною Радою економічної стратегії ринкових реформ відблякали такі принципи.

Перше. Прогнозувати курс на побудову соціально орієнтованої ринкової економіки. При цьому принципово змістити акценти: ринок не самоціль, а лише засіб для досягнення соціальних цілей.

Друге. Максимально використати досвід створення ринкових економік у післявоєнний період в Німеччині, Японії, Південній Кореї, а також досвід виходу США з такої економічної кризи в тридцять років в частині розумного використання цими країнами елементів державного регулювання економіки. Абсолютно вілких економік у світі не існує. Найбільш у найрозвиненіших західних країнах держави регулюють економіку. Але не командно-адміністративними методами, а за допомогою економічних засобів впливу (податки, кредити та ін.).

Третє. Діаметрально змінити вектор спрямування економічної орієнтації економіки України як Заходу па Схід. Мусовою окремими політиками

й засобами масової інформації теза про необхідність інтеграції нашої економіки до світової системи господарювання має поки шток популярнісний характер. На превеликий жаль, зараз практично немає з чим находити на світовій ринку, окрім дефіцитної сировини та дешевої робочої сили. А ось втрата сьогодні ринку СНД, а особливо російського, адатна спричинити невооружити катастрофічні наслідки для України.

Четверте. Ядро економічних реформ — приватизація. Потім приватизація купувати не можна. Це — кінець реформ. Крім того, слід врахувати й ту обставину, що надання Україні чотирьох млрд доларів відносно до прийнятого в Неолаї рішення прямо пов'язано з темпами економічних реформ і особливо їх головної ланки — приватизаційних процесів. Тільки їх проходження потребує серйозного аналізу й істотної корекції на марші без втрати темпу.

П'яте. Подняння банківського капіталу з промисловим. Внаслідок промислової лібералізації ціна, хочотінь реорганізації банківського сектору, а також ступінчій бар'єр між фінансовим та виробничим секторами економіки. Складалася парадоксальна ситуація, коли за найгіршої нестачі фінансування виробничих підприємств і катастрофічного скорочення інвестицій в економіку величезна кількість вілких промислових когліт обернується у спекулятивних операцій. Ліквідація таких диспозицій диктує потребу проведення інтенсивної політики інтеграції банківського й промислового капіталу у формі різноманітних фінансово-промислових груп. Крім того, для стимулюван-

ня виробничих інвестицій слід було б подумати про можливість відкредитування інвестиційних банків від комерційних. Статисти за об'ємом інвестиційним банкам лише фінансування капіталовкладень па надання й певних податкових пільг, катигорично забороняючи йм спекулятивні процеси «кортоті гроші», адміністрати не право в відкуп комерційним банкам.

Шосте. Радикальне реформування податкової системи. Максимальне й спрощення й сироба зробіти й доступним й зрозумілим для більшості населення — головний критерій цього процесу. Значне зниження ставок оподаткування у виробничій сфері для стимулювання прагноту інвестицій саме до цієї галузі.

Сьоме. Структурна перебудова економіки. Для того, щоб економіка позитивно мала шанси на успіх, у будівництві держави має жорстко пріоритетизуватися а пріоритетів. Відповідно до цього треба визначити найбільш пріоритетні галузі й, як наслідок того, має відбудуватися й пріоритетна фінансування.

Восьме. Розумна експортно-імпортерна політика, яка, з одного боку, захищає своєю інвестиційними пріоритетами а й іншого — повертає можливість розсудливості й випередження за хордон за втратами цінами невідшколованих сировинних ресурсів країни.

Усе перелічене — лише деякі а напрямів економічної політики, необхідні йм спільно й окремо, а спільно сумішню у абсолютній більшості людей.

Матвійко ІВЧЕТОВ, народний депутат України, заступник голови Комісії з питань економічної політики та управління народною господарством Верховної Ради України

Урожай - 94

«Голов України» вже кілька місяців тримає на контролі й постійно висвітлює проблему несплати на селі. Про що призвучило, зокрема, у публікації «Село на нашій Україні. А уряд на чий?» (28.04.94). Згодом (30.04.94), посилюючи по заперечення подібною оцінкою керівника В. Дем'янова, ми поспішили своїх читачів що: «До першого травня селяни отримають зарплату», так називалася й ко-

респонденція. Але з великої жари малий дощ. Про це розповідає добірка матеріалів під загальною назвою «Село: платіжна криза за триває...» (22.06.94), де проаналізовано «грошово-фінансову операцію» уряду.

Сьогодні ми знову порушуємо проблему несплати на селі. Чи ж розраховувалася держава з селянами? Про це у матеріалі нашого власного кореспондента з Шевченківім краї.

«Ми багаче не хочемо — хоч за хліб вчасно заплатити», —

сказала у розмові з кореспондентом, звертаючись до державних чиновників, голова колгоспу імені Смирненка Городищенського району, керівник з більш як двадцятирічним стажем О. Сукач. З гіркою й болю розповіддю Ольга Гавриленко про те, що буде господарство, попрі всі сьогоднішні труднощі, дотримало дане державі слово і відправило у її застосування хліба більш як на півмільярда карбованців. Одна держава, у свою чергу, не поспішає розрахуватися з селянами. До колгоспної каси ще не надійшло понад 530 тисяч карбованців. Між тим, жиння вже закінчилося, і потрібно сповна винагородити людей за щорічну невимовно важку працю на спекотних хлібних полях.

Паміники зазналися до школи, а наші діти голі й босі, нема за що купити шкільний одяг, взуття, — обурювалися членівники в істотному господарстві. — Хіба це не знищення з нас — затримати оплату, значить, що сьогоднішній мільйон завтра буде

папірцем! За що ми обминали солоним потом, якщо не за те, щоб дати на змну і купувати?

Про несвоєчасні розрахунки держави з господарствами області, котрі негативно впливають на хід і темп хлібопалач, говорив і перший заступник голови обласного В. Лук'яненко.

— Черкащина, — сказав Володимир Лук'яч, як для такого гарячого року, виростила непоганий урожай різних зернових культур. У середньому по області ми маємо врожайність по 38 центнерів з гектара, озимої пшениці — по 43,9. Крайні райони Христинишківський, Талівський, Монастиришківський — збирали з кожного гектара по 43—46 центнерів пшениці. Отже, хліб з такою гарною ціною, виростила непоганий урожай різних зернових його намолює понад 1,5 мільйона тонн. Однак із 572 тисяч тонн, законтрофровано державою, злідилося по близько 400 тисяч. Чому? Відповідь одна й та ж: держава зволікає з виплатою грошей, колгоспи зволікають із

хлібозаготівлею. Більше 220 мільярдів карбованців зобов'язані держава черкаським хлібопалачам.

Гальмування розрахунків з хлібопалачами закладає міну сповненою дії під урожаї наступного року. До повільної ліквідації по селі цієї діли, а господарства через брак коштів не можуть пріоритетно платити палачам, добрива, засоби захисту рослин. До ре, останні області забезпечені цінні всього на 20 відсотків.

Зверталися керівники Черкащини до Кабінету міністрів за настановою прописаної зобов'язаності, найважливішим проблем, які стосуються цього ланки кампанії. Серед інших пропонували зменшити або зовсім зняти податки з продажу зерна селяни, бо відна натуроплати обертається для господарства мільярдний збитками. Одних урядовців відбувало мовчання. І колгоспи, щоб не залізати через абсурдні податки у борги, змушені роздавати зерно і зерношми безплатно. Про яку економіку

згадалі після цього може йти мова?

І, насамкінець, про те, що називається непопулярною під палачом соєм серпня. Не одна й не два при зустрічах запитували з незміною гіркою: чи настане невдовзі час, коли колгоспники зможуть копати колесо інфляції? Коли йародні депутати, а серед них обрані від Черкащини міністр сільськогосподарства і продовольства Ю. Карасик, колишній міністр, а нині перший заступник Голови Верховної Ради О. Такачук, екс-голова Національного банку В. Гетьман, колишній заступник голови колгоспу, котрі вважали себе великими фаворитами-аграріями, виробляти такі закони, за якими селянин не буде найманим у державі, котрим поплахоту, і котрого обдурюють, а рівноправним партнером, з яким за чесну працю чесно розраховуються?

Лілія ТИТАРЕНКО, Черкаська область.

Зверніть увагу

Огірки смачні, бо екологічно чисті

Майже всі гектари закритої ґрунту займають теплиці Волинського обласного тепличного комбінату, правління якого цілком випрошотує околиці. Минувало року тут збирали й відвантажали в магазини 1453 тонн огірків, більше 400 тонн помідорів. За п'ять місяців цього року вже реалізовано більше 900 тонн продукції на суму 300 тонн відправлено в Польщу.

— Ми могли б продати за кордон і більше, але ж вони своїм людям потрібні, — розповідає директор комбінату Леонід Осадчий. — Ось уже кілька років випрошотує їх без застосування агрохімікатів. Огірки екологічно чисті. В системі захисту рослини основне місце відводимо біологічному методу.

Леонід Савич повідомив, що комбінат виробляє біопрепарати, які реалізують господарствам не тільки Волинської, а й Рівненської, Львівської та Житомирської областей. У спеціальній лабораторії агроном із захисту рослин Василь Борняк виготовляє сім видів біопрепаратів, котрі економічно мінеральних добрив на комбінаті роблять біогумус. На кожен гектар вносять по 3,5 тонн цього шинного органічного добрива. При такому підживленні ґрунту збирають з гектара по 250—300 тонн огірків.

Богдан БЕРЕКЕТА, Волинська область.

Соціальний зріз

Верховна Рада України прийняла ряд змін і доповнень до законодавчих актів про захист прав споживачів. Реакція "Голосу України" попросила голову державного Комітету у справах захисту прав споживачів Владислава Бржозового прокоментувати ці нововведення.

Владислав Кузьмич, що маєте намір внести зміни й доповнення?

— Насамперед нагадаю, що Закон України «Про захист прав споживачів» було прийнято три роки тому, за цей час в країні відбулися істотні зміни: — в економіці, ринкових відносинах, зокрема щодо комерціалізації і приватизації торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування тощо. Сьогодні в Україні є своя споживачівський ринок дуже непокотий. Масове зловживання, анархія чинів, реалізація населенню неякісних, а то й просто фальшивих товарів, порушення прав торгівлі й побутових послуг, безконтрольна спекуляція — все це посилює крихітну ситуацію в країні і змушує нас до правок законодавства. Саме про це й були спрямовані закони «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про захист прав споживачів» та Закону «Про внесення змін і доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення».

Що від цього матимуть наші громадяни?

Значно розширено їхні права на належну якість товару й послуг. Вводяться чіткі

норми: продавць (виготовлювач, виробник) зобов'язаний передати споживачеві тільки який товар, який за якістю відповідає нормативним умовам та інформації про нього. Виробник і реалізатор товарів, на які немає нормативних документів, категорично забороняється. Перелічено, що і на імпортові товари, які завозяться в Україну, також обов'язково має бути документ якості. Без цього алдані ніхто не має права збувати заземнені товари. Роз'ясню також таке болюче питання, як гарантійне обслуговування складів побутової техніки та телевізорів.

Відтепер виготовлювачі побутової техніки зобов'язано обов'язково забезпечувати технічне обслуговування своїх виробів. Іх ремонт тощо.

Істотні зміни внесені до статті «Права споживача в разі припинення ним товару належної якості». Споживач має право на безплатну зміну такого товару або на відшкодування завдані йому збитків. В разі заміни неякісного товару на аналогічний, його доброякісний за зміною його ціни перевищує вартість не проводиться. Як мовиться, який товар — який «чар».

Внесено ряд інших змін і доповнень, які розширюють права споживачів і підвищують відповідальність виготовлювачів і продавців. Зокрема, Законом «Про зміни і доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення» передбачено штра-

фи на службових осіб і приватних підприємців за зловживання та правопорушення на споживачів ринку.

— Нещодавно в очолюваному вами Комітеті було вжито вжито виставку товарів низької якості, які комерційні ділки намагалися збути споживачам, перліо фальсифікували їх у рекламні цілі конкретних заходів як з боку ділок? Скажімо, до керівників Бердичівської швейної фабрики, які до чоловічій костюмів пошитих у Бердичеві, піпліли ярлика «Зроблено у Тайланді» і продавали товар за імпортом? А чи покарали когось з дельської компанії «Інтерторг», яка продавала неякісні жіночі чобітки, віддаючи їх за продукцію в Чехії, тобто як не була адекватна «ліжка»?

— За кожним фактом порушень прав споживачів, заповненим Держкомітетом та його органами, на місцях обов'язково вживають належних заходів. Скажімо, за перше півріччя поточного року ми перевірили 26 тисяч підприємств торгівлі, громадського харчування і сфери послуг. На 18,6 тисячі з них виявлено порушення — обман, обфракція, порушення умов угоди, продаж неякісних товарів та інші зловживання. За це притягнуто до відповідальності 15,8 тисяч осіб, на них накладено штрафів на загальну суму 1,2 мільярда карбованців. Принцип діяльності 520 підприємств об'єднано в кооперативні підприємства, що ковано продукції на 140 мільярд карбованців. За цей час розглянуто також 5 тисяч скарг громадян, у 4,2 тисячі випадках питання були вирі-

шені на користь споживачів. Що стосується конкретних запитань, то зазначу: зливським обманним управлінням у справах захисту прав споживачів відносно дія чинилися — акціонерній компанії «Інтерторг» і товариству з обмеженою відповідальністю «Одга», згідно з яким припинено реалізацію жіночих чобіток, що не відповідають вимогам стандарту. За реалізацію неякісних чобіток накладено штрафів — 956 та 154 мільйонів карбованців. Як бачите, суми чималі. Що ж до бердичівської справи, то її ще не завершено: керівництвом фабрики «Червона рута», яка реалізувала ліпіві «шведські костюми», як кажуть, «у білах». Директор — за кордоном. Я наступні зайділяється з роботою. Але я певен, що у цю справу ближчим часом доведемо до логічного кінця.

Розширюючи деякі зміни й доповнення до чинних законодавчих актів, Верховна Рада відхилила поправку до Закону України «Про споживачу кооператив». У цьому зв'язку окремі працівники Укоопспілки вважають, що державні органи у справах захисту прав споживачів не повинні контролювати підприємства споживачів кооперативів. Яка Буда думка з цього приводу?

— Справді, пункт 8 ст. 14 Закону «Про споживачу кооператив», де зазначені державні органи, які здійснюють контроль за діяльністю кооперативів, не є чинним. Верховна Рада залишила без зміни. Але ж у ст. 4 цього ж закону сказано, що відносини, пов'язані з діяльністю споживачів кооперативів, ре-

гулюють й інші законодавчі акти України. Тобто закони про підприємство, про підприємство, про власність, про оренду, про захист прав споживачів тощо. Отже, державні органи у справах захисту прав споживачів і далі здійснюватимуть свої повноваження, надавши їм Верховною Радою та урядом. А те, що деякі хочуть, щоб держава не контролювала такі важливі сфери в споживачів кооперативів, як торгівля, громадське харчування, платні послуги, цілком зрозуміло. Адже порушення і зловживання тут є менше, ніж у комерційних структурах. До того ж такі підходи деяких керівників Укоопспілки має дискримінаційний характер щодо села. Навіть якщо пояснити, чому держава має відокремитися від захисту прав сільського споживача. Такого немає в жодній країні світу. Це ж є грубим порушенням ст. 14 Закону України «Про підприємства в Україні», інших законодавчих актів, «Керівних принципів для захисту інтересів споживачів», прийнятих Генеральною Асамблеєю ООН.

На закінчення хочу знову підкреслити: державні органи у справах захисту прав споживачів не повинні виконувати функцій, які виконувати повинні виборні органи Закону України «Про захист прав споживачів» і з внесенням до нього Верховною Радою змінами й доповненнями.

Розмовляв із
Володимиром ЧЕРКАС.

Освіта

«Ми готуємо директорів»

У столиці України з 1989 року діє Міжрегіональна академія управління персоналом (МАУП), котра професійально займається проблемами кадрового і соціального менеджменту. Вищих навчальних закладів такого спеціалізованого типу в Україні є лише чотири: в СНД — він єдиний. З реторик цього унікального адузу Гергієм Шоніним розмовляв наш кореспондент.

— Георгію Васильовичу, чому саме така назва — Академія управління персоналом?

— Це і практика менеджменту, як і будь-якого соціального явища, має свої закономірності. Розвиток ситового менеджменту проходить ряд стадій: спочатку вищі управлінські пости обіймали переважно інженери, які прагнули максимально раціоналізувати й механізувати виробництво. Ім на зміну прийшли економісти та фінансисти, котрі вбачали головне завдання в організації максимального економічного прибутку. Потім настав період, коли вища адміністрація почала рекрутувати юристів, вважаючи, що головне в бізнесі й суспільному житті загалом — дотримання законності. Нині ж управлінням найважливішого рганту стають викінді зі структури кадрового менеджменту, тобто персоналізації, які ставлять в центр уваги кожну особу підприємства. Лише за останніх чотирьох років адміністрація змінила чотирьох фахівців: фахівця з соціології, фахівця з економіки, фахівця з менеджменту, фахівця з персоналізації. Саме персоналізація й привертнула нас до управління сучасним світом. Іншими словами, кожний директор — це директор по кадрах, кожний керівник — це керівник персоналу.

— Значить, МАУП готує професіоналів адміністрації?

— Так. У нашій академії є всі спе-

ціальності, що відносяться до сфери управління людськими ресурсами. Для цього галузей отого академії виконують і чим сприяє правдешуванню?

— Коли коротко, то ми готуємо директорів. Це висококваліфіковані керівники-професіонали, здатні працювати на різних керівних посадах у політичній, економічній і соціальній сферах. Це підприємці та менеджери бізнесу, керівники персоналом, керівники, центри зайнятості, професійної орієнтації, соціально-психологічних кадрових служб, директори навчальних закладів, підприємств, управління різних

сфер і напрямків діяльності. Безробітних серед наших випускників немає, попит на них достатньо великий.

— Управління персоналом — це наука чи мистецтво?

— Я б сказав, що це наука мистецтва управління людьми. Значне місце відводиться психологічному тестуванню і розвитку професійно важливих якостей сучасних менеджерів. Для цього використовують новітні психологічні методики, відеотренінг, діалог ігри.

Управління персоналом, як наука і мистецтво, теж має свої стадії розвитку. 1880—1920 рр.: різке зростання кількості промислових робітників, але малі досвід досліджень і низька кваліфікація дослідників. Основний девіз періоду: «Твої успіхи залежать тільки від тебе самого». 1930—1960 рр.: цей період пов'язаний із становленням філософії «людських відносин», але незвичайно зв'язком працівників соціальних і психологічних служб з лінійними керівниками. З 60-х років людському чинникові надають дедалі більшого значення. Сьогодні в управлінні кадрами, наприклад, в американських компаніях зайняті фахівці з управління персоналом (83 відсотків). Керівник кадрової служби компанії звичайно обіймає посаду її віце-президента. У великих корпораціях 30 відсотків працівників кадрових служб мають ступінь магістра. Загальна кількість осіб, які забезпечують роботу з кадрами в масових підприємствах, становить приблизно пів мільярда осіб, а дисципліна «Управління персоналом» викладається зрібною в 200 вузах.

— Як безпосередньо підібрати працівників?

— Наприклад, методом психологічного аналізу, для чого в закладних фірмах зазвичай складають анкети, які заповнює вдома, лист-заяву, психану

від руки (не менш як 15 рядків), фотографії (анфас і в профіль). Фахівці кадрових служб аналізують фотографії за допомогою фізіогномічних таблиць, що містять 198 окремих ознак. Анкету й лист-заяву кандидата піддають насамперед графологічному аналізу, в ході якого вирізняють 238 ознак для характеристики особистих параметрів претендента. Анкета містить 140 питань, відповіді на які аналізують не так за змістом, як за стилем і характером викладу. Добираючи персонал за цим методом, підприємством приводом підприємств відмовляють майже 80 відсотків претендентів. Загалом на добір одного кандидата, скажімо, в Японії витрачають до 40 тисяч доларів, у США — 16—18.

— Наші студенти оволодівають найширшим набором різних психологічних і соціологічних методик — «Система методів професійної орієнтації», «Візуальна психодіагностика та її методи», «Практична психологія менеджменту», «Тести та методики діалогу ігор для менеджера», «Соціоніка для керівників», «Основи кадрового менеджменту», «Як уникнути помилок при вилученні на роботу».

— І традиційне запитання: про найбільшій план академії.

— Нині у нас навчання дистанційне, тобто заочне, хоча й достатньо ефективно. Плануємо на осінь відкрити стаціонару спільно з Українським інститутом керівних кадрів Академії економіки України. На створення спільного факультету менеджменту і бізнесу значатимуться студенти з 7 новітніх спеціальностей управління. Мета нашої академії і здійснити необхідні суспільству соціально-економічні реформи на основі сучасного наукового знання і високого професіоналізму.

ПРИВЕРКУВАЧ ЗЛА

Він не вважає себе малом, але декілька закодованих пацієнтів поведомлювали не на жарт — стали міліцйерами!

У прикарпатському психотерапевті Сергії Васильовича Сороки ніколи пацієнти не приходили поспішати від алкоголізму, того дня, як ми з ним зустрілися, отримали відеореєстрацію: ах, як пацієнти просилися, готові були залізати за побування шкідливої звички мало не по мільйону. «Що за диваки? — думав про медсестру, який він співбесідує з привбувачем. — Це ж не і протиріччя можна. Це дивування платіж».

Асистент лікарки Олена Молочко пояснює: звичайно, можна було б гаятися за привбувача, проводити сеанси формально, та вони, як казалися, дорожжя чести фірми, своєю професійною репутацією. Психотерапевт С.Сорока дає 40-відсоткову гарантію пошуку звички від алкоголізму. А для цього потрібно виконати ряд його умов. Насамперед не живити десяти днів до сеансу ніяких питань, ніякої їжі, ніякої ліки. Знижує ефект дії його методу напередодні кодування випалювання сигарки, випити кава, й, якщо, Чому? Людина по-іншому підходить до сеансу, стати такою, якою вона є в природі, очиснюючи від наркотичних «завб-принца» цивілізації. Тоді з нею можна працювати. Тим пояснює мені.

Варує подумати, як безпечною на сеансі з часами сім'єю закодованих. Сергій Васильович вважає, що по-іншому кодувати хочеться і того, хто зосереджує алкоголь, і його дружини, дітей. Ажале близьки хворого алкоголізму завжди страждають неврозами, розладами нервової системи то, цей сеанс розпочинає з досить несподіваного запитання до пацієнта: чи знають його заповіді Божі?

Хворі напружують пам'ять: Шануй батька й матір свою.

— Не обіймає.

Не крадіє...

А пояснює пізніше лікар, сам уже в зриві, як він прийшов до Бога і старався підпалити своїх клієнтів теж до віри, до церкви. Психотерапевт переносився, щоб не морального стресу, дотримання Божих заповідей людини на найбільш схильна до злочинів, конфронтації з близькими, нахилившись негативної віри. А тому його лекція десціє під час сеансу. Після пробудження віри і себе, і в Бога, для очищення засміченого злом душі.

Діт протилежногого лікування він проводить раз-двічі на місяць.

— Я працюю чесно, — говорить психотерапевт, — віддаю хворим свою енергію, і Мені

треба час для відновлення сил.

До свого методу — побування алкоголічного залежності шляхом подвійного кодування — Сорока ні ліній-практик прийшов досить несподівано. Лінувати після Київського медінституту хворих, він через певний час виходив для себе одні бачували істину: першопричиною залежності психічних, емоційних розладів, серцевих, шлункових і т.п. хвороб є... алкоголь. Біль частіше-п'яний ростуть збуджені, нервові діти. Сварки, конфлікти в сім'ї призводять до стресів, порушення обміну речовин в організмі, а отже, і до поганого функціонування найтоншої системи організму, Поганий настрій, недоволення, чорний думки теж не додають здоров'я.

У кінці 70-х років молодий лікар поступово почав учинити лікування, першопричину хвороб, Притягнувши у військово-госпіталь в Німеччині, познайомився в Лейпцигу з теорією Сергійовського історичного психолога Вайса, який поділявся з колегами досвідом. Потім стажування у відомого Олександра Домжана, який винайшов метод антиалкогольного гіпнолітичного кодування. Зашколювавшись ним, Сергій Васильович продовжує наукову пошуку у цьому напрямку. Нині ним практично вже завершено дослідження «Анти-алкогольне медикоментозозустежити стрес-блокування».

У чому виникає пошуку чужого-меліка?

— Я уводжу у свідогляд людини антиалкогольний програму, яка повністю змінює її ставлення до спиртного. У хворого з'являється два блоки запису перед безсвідомою для здоров'я звичкою, значаючи... — Передусім хворий одержує відрізу до спиртного на рівні свідомості. Другий блок запису — на рівні підсвідомості, інстинкту. Підсвідомо діє і змінює нервову систему підліночного потерлілого. Людина забуває про алкоголь, й не погіршує вже стриваний себе, який бачить спартіє.

...У воля М. з Олеси почалися проблеми а сім'ї та роботи, коли не міг відмовити

собі у задоволенні своїх вищ. Скам'янів з дружиною. Потім відбавляв права. Протезирія на який час — і знову безпід'їтство... Дружина привела своє горе до С.Сороки. Невдако колишній пацієнт, якого лікар і не впізнав, сам приїхав до рятівника у Чернівці з соціальною пропозицією: запропонував повсякчасну роботу на аласному... супертеллохаді! Вияляється, після кодування М. став працювати у кооперативі, швидко зайняв у цьому місці місце. Здоровий спосіб життя, природний розум допомогли йому чотири роки тому заставити фірму, яка нині має 14 філій у кількох зарубіжних країнах. Сам М. тепер орудує міліцйерами. Подібно доля і в пацієнта К. з Лівня. За пропозицією останнього, лікар іздав до Прибавити і провадити сеанси для співробітників фірми, бізнесменів. Здебільшого клієнти Сороки отримують надійний енергетичний заряд енергії у своїх силах, старі жистітнісні, енергійні, бадорніші. А тому А стійко втримують натиск інших привбувачів.

Хворі алкоголізмом, на жаль, не меншає. У кожному районі Чернігівщини — 800—1000 уражених підлітків з захопленням ледь. Не рідко, чималим вартістю в Україні. Цьому сприяє безробіття, постійні скорочення на підприємствах, життєві негаразди, нездовільна економічна ситуація в державі. І всі можуть перелаштувати себе на інший лад, психологічно підготуватися до нових змін. Тому, на думку С.Сороки, в Україні потрібна серйозна робота над економікою, так і її жертви. У його задуша цікаві і благородні ідеї — створити у Чернівці Храм здоров'я.

— Це ж катастрофічно погіршити економіку, так і її жертви. У його задуша цікаві і благородні ідеї — створити у Чернівці Храм здоров'я. Саме так, як у Храм здоров'я, в Україні потрібно повернути індивідуальним лікуванням. Осв для цього я хотів би відкрити Храм здоров'я. У ньому люди могли б не тільки тіло, фізичний стан, а й дух. Якщо Храм запрацює, то у ньому поряд з лікарями буде обов'язково працювати священик. Психотерпевт С.Сорока, від вічного духу, безвір'я, неувіреність.

Задум лікаря вже почав втілюватися в життя. На березі Сторожівки збудували лікувального закладу. Але ємності негаразди добряче підносили спонсорів, вони відмовили завершувати розпочату справу, яка явно не принесла солідних дивідендів... Та Сергій Васильович вірить, що все-таки ніякі економічні проблеми колись та скінчаться, і Храм здоров'я запрацює для людей.

Сергій ПАРВЕНКО. Р.С. Для бізнесменів, які згодні допомогти добувати Храм здоров'я, повідомляємо: телефон у Чернівці: 3-03-99, з 15 00 до 17 00.

Унікальне видання

Нещодавно у Полтаві почалося світ дослідження відомого в Україні та діаспори археолога, знавця митишлених професора Петра Куріного «Історія археологічного знання про Україну». Це друга редакція видання, який, акцентований незначним тиражем у Мюнхені Українським військовим університетом 1970 року як посібник для студентів. Перевидавання здійснює в нагоді 100-річчя а днів народження членного Центром охорони та дослідження пам'яток археологічного обласного управління культури за спонсорської участю відомого полтавського

мистецтвознавця Віталія Іванка та мовознавця-краснознавця Івана Бончука.

Дослідження, що фактичнолі відтворює машиниство автора, охоплює період від перших згадок української археології, що сягають глибини віків, і до кінця 30-х років. Значна частина роботи безсередньо стосується території історичної України і Полтавщини, зокрема її найдавнішого микитлого, отож буде цікава для широкого читачаого загалу.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Точка зору

ДОРОГА Й ДОВКОЛА НЕЇ

Дорожню міліцію створили, але не все продумали до кінця

Ось уже рік, як в Україні діють відділи дорожньої міліції на автомагістралях. У який обсяг їх діяльність віділяти см, в тому числі і Березанський.

Основне завдання дорожньої міліції — забезпечення особистої безпеки учасників дорожнього руху, охорона громадського порядку на закріплених автомагістралях, запобігання правопорушенням і перешкоди їм, безпека дорожнього руху. Ось слова, на відділі дорожньої міліції, на відміну від міліції, ядаси всі функції відділу. Є у нас і карний розшук, служба боротьби з економічною злочинністю, є своє дізнання. Тобто дорожня міліція — повноважний самостійний орган внутрішніх справ. За аналогією з транспортною міліцією. Багато було б перебачити у відділі дорожньої міліції ще й сілстав.

Але ми підготувалися до управління ДАІ, чи головне завдання — забезпечення безпеки дорожнього руху. У нас же профіль роботи значно ширший. Тоді дошлю до нас б підпорядкований відділу дорожньої міліції відокремлений ГУВС чи організувати окреме управління дорожньої міліції. Від такого розмежування виграли б і служби ДАІ, і ми.

Мабуть, невизначеність статусу дорожньої міліції немає у нас належного забезпечення спеціалізованими машинами для буксирів, завантаженими і розвантаженими дорожньої міліції автомобілями з розривом одна машина на чотирьох втєстованих працівників. Від такої недокомплектності дорожня міліція тільки втрачає. А у підсумку втрачають прості громадяни.

Необхідно вирішити питання про надання початкового відділу дорожньої міліції права застосовувати заходи адміністративного впливу.

Юридична консультація

Обхідний листок.

Чи має він юридичну силу?

Я зазначився а підприємстві, але мені не виплатили суми, які належать від підприємства при відвідуванні підприємства, не адала до бухгалтерії обхідний листок. Чи відповідно дії вимог чинного законодавства?

Т. Ковальчук, Луцьк. У разі звільнення працівника аласного або утворювачів підприємства обов'язаний у день звільнення видати працівникові належачо оформлену трудову книжку (ст. 47 КЗпП України) та виплатити йому належачу йому від підприємства (ст. 119). Коли виникає спір про розмір сум, які належать працівнику при звільненні, власник обов'язаний винести розпорядження (ч. 2 ст. 119).

У разі несплати зазначеному працівникові сум у встановлені строки а вини аласника, підприємство повинно виплатити йому середній заробіток за весь період затримки до дня фактичного розрахунку. Якщо звільнений працівник до отримання остаточного розрахунку сума, на яку роботу, то розмір зазначеної компенсації змештується на суму заробітної плати, одержаної за новим місцем

Василь ОНОПРИЄНКО, начальник Березанського відділу дорожньої міліції, полковник міліції.

Кієвська область.

Враховуючи специфіку роботи інших працівників — айдальності від місця проживання, від розташування відділу, праши у доп'їсней, — варто було б подумати про збільшення відпустки працівникам дорожньої міліції. Це суттєво вплинуло б на приплив кадрів у наші лави.

Сподіваюсь, що на наступній сесії Верховної Ради законодавець вже буде закріплити статус дорожньої міліції.

Василь ОНОПРИЄНКО, начальник Березанського відділу дорожньої міліції, полковник міліції.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

Кієвська область.

СТРАХОВОЕ АКЦИОНЕРНЕ ОБЩЕСТВО «САЛАМАНДРА»: ВЗЯТЫ НОВЫЕ ВЫСОТЫ (итоги работы в 1 полугодии 1994 года)

**РЕЗЕРВНЫЙ ФОНД ЗА ПОЛУГОДИЕ ВОЗРОС БОЛЕЕ
ЧЕМ В 10 РАЗ И ДОСТИГ 400 МРД. КРБ.**

**СВОДНЫЙ БАЛАНС САО «САЛАМАНДРА»
(НА 1.07.1994 Г. В МЛН. КРБ.)**

АКТИВ

	на начало 1994 г.	на 1.07 1994 г.
I. Основные средства и другие внеоборотные активы	10572	54847
II. Запасы и резервы	659	4949
III. Денежные средства, расчеты и активы	37760	450753
БАЛАНС	48991	510549

ПАССИВ

	на начало 1994 г.	на 1.07 1994 г.
I. Источники собственных и привнесенных к ним средств (в том числе резервы будущих затрат и платежей)	37990	429742
II. Долгосрочные пассивы	31359	395258
III. Расчеты и другие пассивы	11001	80807
БАЛАНС	48991	510549

ПРИНЦИПЫ РАЗВИТИЯ САО «САЛАМАНДРА»

ДИНАМИЗМ — САО «САЛАМАНДРА» уверенно вошло в число лидеров страхового бизнеса в Украине. Активно работают все 55 филиалов и более 600 представителей.

Баланс САО «САЛАМАНДРА» увеличился за полугодие более чем в 10 раз и превысил 510 млрд. крб.

НАДЕЖНОСТЬ — Резервный фонд за полугодие возрос более чем в 10 раз и достиг 400 млрд. крб.

Объем страхового ответственности возрос до 2 триллионов харьковчанец. За полугодие выплачено 167,5 млрд. крб. страхового возмещения.

САО «САЛАМАНДРА» опирается на сеть собственных банков и доверительных обществ, вкладывая средства в производство, строительство, сельскохозяйственное и внешнеэкономическое.

СЛУЖЕНИЕ ЛЮДЯМ — Хотя среди страхователей САО «САЛАМАНДРА» такие гиганты индустрии как Днепродзержинский металлургический и Красноперекопский анилиново-содовый комбинаты, Луганское ПАО «Химавтоматика», Харьковский тракторный завод и другие, главное внимание САО «САЛАМАНДРА» уделяет гражданскому страхованию жизни, здоровья, имущества и интересов граждан Украины.

Число страхователей САО «САЛАМАНДРА» превысило 300 тысяч человек. Наибольшую популярность пользуются договоры сменного страхования жизни и здоровья, страхования детей и подростков, дополнительных пенсий, медицинского и ритуального страхования.

Более миллиона харьковчанец направлено на оплату обучения талантливой молодежи, помощь инвалидам и престарелым, поддержку творческих и спортивных коллективов.

На ринку цінних паперів

Багато слів було сказано про фондовий ринок України. Було глибокий причинно-наслідковий аналіз учинки; був прагматизм жироївки, була і просто обов'язковська демагогія, та головне — певний поспіш у всіх висловлюваннях і висновках. Та невсе у нас усе так почало? Невже немає жодних досягнень, які могли б поновити мірою зміняти життя людей, а отже, й самий стан економіки країни до кращого? Ми думаємо, що є, тільки треба навчитися бачити, не перебільшуючи і не применшуючи їхньої значимості.

Одним із таких досягнень, що дає певного оптимізму, є утворення фінансового сектора — ринку цінних паперів в Україні. Б'є ціна паперів, є ті, хто їх випускає, є ті, хто їх купує. При цьому ціна паперів має порівняно з іншими інвестиційними товарами, одні неадекватно перевернуто: високу ліквідність, здатність швидко і безперешкодно обмінюватися на гроші.

Спробуємо пояснити, які поліпшення, зміни та перспективи очікує становлення фондового ринку України для окремих громадян. Діагностичний грошовий ринок, що є зв'язаний з окремими громадянами, за умов ідеальної конкуренції захисту. Крім того, будь-яка грошова форма, що виходить з процесу обігу, за логікою підприємця, має бути негайно вкладена в нове діло, давати прибуток. І якщо часом обов'язки правне призначення багатство шляхом обмінування інструментів і накопичення грошей у «папери», то підприємця людини, дускаючи гроші в обіг, розширює можливості для вступного накопичення і споживання водночас.

Одначе, виникає слушне запитання: як грамотно і з максимальною віддачею розмістити обмежені грошові кошти. Кому доводити прямо розпоряджатися ними. Перше, що спадає на думку — вкласти кошти в акції компаній, у яких працює йдуть додому.

Іншими правилами при цьому слід керуватися? Зробимо застереження: аналіз ринку вітчизняних цінних паперів укладається на сьогодні справно велим важко, з огляду на який об'єктів і недостовірні дані про компанії-емітентів. Зупинимось на одній з них і спробуємо проан-

ти всебічний аналіз роботи на ринку цінних паперів.

Пропонуємо напів увазі дані дослідження щодо акціонерного товариства «Сід», яке знаходиться лише в Україні, і й у близькому зарубіжжі. На наш погляд, своє місце на фондовому ринку України АТ «Сід» посіло швидко і надійно. Серед основних напрямків діяльності товариства слід відзначити такі, як операції на валютному і фондовому ринку; торгівля товарами народного споживання і перушністю; капітальне будівництво і виробництво будівельних матеріалів; виробництво і переробка сільгосппродукції; видус медичних препаратів; впровадження перспективних технологій, а також зовнішньоекономічна діяльність за всіма основним напрямками. АТ «Сід» проводить другу емісію обсягом 250 мільярдів карбованців, яка є безперешкодною для акціонерного товариства такого типу. Кампанія з розміщення акцій, що її проводить АТ «Сід» з одержанням максимального прибутку для акціонерів, стає, на суді здійснення великої цілової фінансової схеми на українському ринку цінних паперів.

Спробуємо пояснити як явище з двох боків. З точки зору обов'язків, тобто чого зазвичай, очікуємо, якесь справедливе відношення до простих громадян придбання акцій АТ «Сід» за певний період. Почнімо «серйозний» розглядання в цілому перспективи проведення фінансових операцій АТ «Сід».

Чи вигідно купувати акції? Так, вигідно. Пояснимо свою точку зору на даніх і цифрах. По-перше, курс акцій АТ «Сід» змінюється послідовно, спостерігається певна динаміка зміни поведінки акцій і дослідно зростання курсової вартості, що вказує на стійкий характер акцій. Оскільки, чим планітніше змінюється котировання, тим вища цінність акції. Важливість цього показника очевидна: якщо курс будь-якої акції має тенденцію зростати або, що ще цікавіше, падати, або хоча б несподівано мінати тенденцію, то у планування операцій на ринку припускається додаткова невизначеність. Курсова ж вартість акцій АТ «Сід» зростає послідовно і плановірно.

По-друге, проблема підтримання рибутковості тісно пов'язана із завданням обчислення оптимальної різниці між курсами купівлі і продажу акцій (маржі); чим більша маржа, тим більший курс акцій і навантаж. На сьогоднішній день різниці курсів купівлі і продажу вийшла на стійкий рівень від 10 — 20 %.

У цілому зростання курсу акцій становило понад 200 %. Отже, за період з 16.03.94 по 31.05.94 власники акцій, які купили її з метою перепродажу та три на різниці курсів, за два місяці заробили 120 %, при цьому курс додому зріс лише на 15 %.

Крім того, АТ «Сід» не зацікавлене у короткочасних злихах зарплати три на курсовій вартості, а захоплені у вкладенні сукцесивних грошових тити «купити сьогодні і продати через тиждень», а зацікавлені в залученні грошових коштів населення і обійти на акції під конкретні заплановані фінансові результати комерційної діяльності підприємств і підприємств.

Для успішного проведення подібних фінансових операцій АТ «Сід» створило необхідну розгалужену інфраструктуру торгівлі акціями — понад 30 регіональних представництв в Україні та за її межами. Проводячи спеціалізований акціонерного товариства постійно проводять попереднє планування фінансових операцій і наступний постійний облік, з метою котировання таких показників, як курсова різниця, приріст показників, поточна рибутковість тощо.

В цілому виконуються досить важливі завдання при плануванні фінансових операцій — обчислення курсової динаміки акцій. Інакше кажучи, проводиться регулярне обчислення величини приросту курсу акцій для підтримання визначеної рибутковості від купівлі-продажу, а отже, одержання гарантованого відсотка прибутку. Чим би як там було, купувати акції АТ «Сід» протягом березня — червня, без сумніву, була одна з найвигідніших засобів вкладення. Думаємо, власники акцій, нехай навіть за такої короткий строк проведення емісії АТ «Сід», як чотири місяці, змогли переконали в цьому самі.

Ірина АНТОНЕНКО.

П І В Д Е Н К О М   Б А Н К

Баланс банка (млн. крб.) по состоянию на 1 июля 1994 года

АКТИВ

Касса	1,830
Корреспондентский счет в НБУ	49,617
Корреспондентские счета в зарубежных банках	665
Дебиторы банка	8,616
Кредиты, выданные банком	59,462
Кредиты, выданные другим банкам	11,000
Средства, вложенные в совместную деятельность	400
Основные средства	3,161
Валютные средства (касса)	57
Расходы	0
Прочие активы	5,869
Средства отвлеченные за счет прибыли	11,747
Итого	152,424

ПАССИВ

Уставный фонд	5,050
Резервный фонд	390
Другие фонды	8,738
Корреспондентские счета других банков	12,400
Текущие счета клиентов в валюте	614
Расчетные и другие счета клиентов	70,621
Депозитные счета клиентов	18,232
Вклады граждан	10,407
Кредиты, полученные в других банках	11,606
Прочие кредитовые	336
Доходы	0
Прибыль	10,639

Bekanntmachung
für Deutsche zur Wahl zum Deutschen Bundestag

Am 16. Oktober 1994 findet die Wahl zum Deutschen Bundestag statt.

Deutsche, die außerhalb der Bundesrepublik Deutschland leben und hier keine Wohnung mehr innehaben, können bei Vorliegen der sonstigen wahlrechtlichen Voraussetzungen an der Wahl teilnehmen.

Für ihre Wahlteilnahme ist u.a. Voraussetzung, daß sie:

1. nach dem 23. Mai 1949 und vor ihrem Fortzug aus der Bundesrepublik Deutschland 1) mindestens 3 Monate ununterbrochen in der Bundesrepublik Deutschland 2) gewohnt oder sich dort sonst gewöhnlich aufgehalten haben;
2. a) in Gebieten der Obigen Mitgliedsstaaten des Europarates leben oder
b) in anderen Gebieten leben und am Wahltag bei ihrem Fortzug aus der Bundesrepublik Deutschland 1) nicht mehr als zehn Jahre voran sind;
3. in ein Wahlverfahren in der Bundesrepublik Deutschland eingetragen sind. Diese Eintragung erfolgt nur auf Antrag. Der Antrag ist auf einem Formblatt zu stellen, er muß bald nach dieser Bekanntmachung abgesandt werden. Einen Antrag, der erst am 25.09.1994 oder später bei der zuständigen Gemeindebehörde eingeht, kann nicht mehr antworten werden (§ 18 Abs. 1 der Bundeswahlordnung).

Antragsschreiben (Formblätter) sowie informierende Merkblätter können von den diplomatischen und konsularischen Vertretungen der Bundesrepublik Deutschland, vom Bundeswahlleiter, Statistisches Bundesamt, D-65183 Wiesbaden, von den Kreiswahlleitern in der Bundesrepublik Deutschland angefordert werden.

Weitere Auskünfte erteilt die

Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Kiew
ul. Tschakowa 84
252054 Kiew
Tel. 219-07-94, 218-78-54

Dienststunden

Montag - Donnerstag
8.00 - 13.00 Uhr
14.00 - 17.00 Uhr
Freitag
8.00 - 13.00 Uhr
14.00 - 15.30 Uhr

Kiew, den 26. Juli 1994

*) Zu berücksichtigen ist, dass eine Wohnung oder ein früherer Aufenthalt in dem in Artikel 3 des Eingangsgesetzes genannten Gebiet (Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen, Sachsen-Anhalt und Thüringen) ausreicht, um das Wahlrecht des Bürgers der BRD zu erwerben.

Вперше в Україні

3 16 по 30 жовтня 1994 р.

Міжнародний фонд «Відродження» проводить благодійну інтенсивну програму за викладів економіки і фінансів та банківських працівників

«Міжнародний бухгалтерський облік та аудит»

Програма дасть змогу підвищити кваліфікацію з міжнародного бухгалтерського обліку (фінансовий та управлінський облік, фінанси корпорацій, аудит), оволодіти прийомами його застосування в різних галузях промисловості та сільськогосподарства.

Для участі у конкурсі необхідно подати до 10 вересня 1994 р. анкету-заяву за адресою:

254053, Київ-55, вул. Артема, 26-Б, к. 13, тел.: 216-45-78, 216-48-55.

ПРАВИЛЬНИЙ ТРИПЛИ АНТИТРИП

TRUST

ВИПЛАЧУВАЄТ
ПО ВКЛАДАМ

9-14% В СКВ

ЕЖЕМЕСЯЧНО
ГАРАНТИЙНІ
КОНОДОВАНІ АНТИТРИП

Концерт
«Укрпромінвест»
реалізує со
склада в г. Києве:АРАХИС,
КАКАО-ПОРОШОК,
ІЗЮМ,
ВАНИЛИНТел. (044)
264-94-34,
264-94-42.Організація купівлі
більшості партій
гороха, риса,
горчиці, тхизми.
Возможна оплата в
валюті.
Телефони
в Одесі: (0482)
65-42-66, 69-47-86,
65-50-37.

Реалізує со склада в Луганске і по контрактам	
МЕДИКАМЕНТИ	АВТО- І ЕЛЕКТРО- ПОГРУЗЧИКИ
♦ Ибупрофен	♦ электротельфери
♦ Кардионин	♦ платформенные тележки
♦ Тинидазол	Любые запчасты
♦ Метронидазол	♦ аккумуляторы,
♦ Дексаметазон	♦ шины,
и др.	♦ двигатели и т.п.
Телефоны в Луганске (0642) 54-15-90, 54-22-82, 54-95-80. Факс: 54-73-02. 54-00-71, 54-70-72, 54-90-89, 54-01-02.	

Литовская фирма ищет постоянных поставщиков сухого молока и цветных металлов. Посредников просим не обращаться.
Литва, Каунас, тел. (8-0127) 702667, тел./факс (8-0127) 771720.Изготовим и реализуем
полиэтиленовые
ПАКЕТЫ, ПЛЕНКУ
любых размеров
ТРУБЫ
полиэтиленовые.
Приобретем
гранулятор, дробилку,
экструдер.Тел. в Луганске:
(0642) 54-15-90,
54-41-09, 54-40-51.
Факс: 54-73-02.

Борис САВЛОХОВ:

«Про українських борців гомонітиме й Атланта» ...

Ми вже повідомляли про блискучий виступ молодіжної збірної України з вільної боротьби на першості Європи в Фінляндії. В її складі найбільша кількість золотих медалей. Їх вибороли: Ельбрус Тедєв (62 кг, Київська область), Едлар Асанов (82 кг, Херсон), Едурд Тогаєв (106 кг, Київська область). Срібні медалі виграли: Орест Скобелівський (68, Львів), Сергій Прудун (130 кг, Київська область). Нарешті, бронзові відзнаки — у Віктора Лізєва з Києва (48 кг) і Андрія Тємботова (74 кг, Херсон). Переможці та призери представляли клуби: «Чемпіон», В.Синявського та «Вісник». Готували їх тренери Руслан Савлохов, Ю.Кіранов, М.Шахов, Ю.Бураков, О.Волоткін, В.Єванов, О.Нам, І.Кулішов, В.Матієнко. А найбільший внесок у цей успіх зробив заслужений тренер країни, президент Асоціації боротьби України Борис Савлохов. З ним і мав розмову Ваш кореспондент.

— Чи розраховували на три золоті медалі?

— У мене, не повірте, ще перед п'ятьма до країн Києва було відлучити, що саме таку кількість найвищих нагород — привезти в Україну нових чудових хлопців.

— Але, Борис Савлохов, як казали журналісти, що був шанс завоювати те більше «золото» ...

— Своєї сім пазад не забирало. Перекопаний, що Анатолій Тємботов і Сергій Прудун мали стати чемпіонами, щоб до українських втілювачів були справедливіші арбітри. Зокрема, вважаємо, що Прудун виграє у російського суперника, який важчий на 30 кілограмів. Але суддя помилково дав Сергієві за двобойний прийом лише один. Ми подали офіційний протест, заплата 400 американських доларів. Отримав же той час на турнірі не було потрібної кількості офіційних осіб, які могли б розв'язати суперечку. Отож, наше питання перенесено до Стамбула, де незабаром відбудеться дорослий чемпіонат світу. Звісно, сподіваємося, що справедливість неодмінно візьме гору.

— Якто мова зайшла про чемпіонат світу в Туреччині, то кому з українського молодіжного складу «світить» місце в національній збірній нашої країни?

— Гадано, що всі шанси має найкращий борець молодіжного чемпіонату Ельбрус Тедєв. Помітною прогресує Едлар Асанов. Він, до речі, свого часу виграє юнацький чемпіонат континенту, торік став чемпіоном світу серед молоді, а тепер завоював «золото» в Фінляндії. Не заперечуватиме, якщо Едлар заманеться на найвищу нагороду і в Туреччині. Вони і решта борців з фініського складу через дав роки ставтуть справжніми чоловіками і, ось побачите, ще виграють чимало трофеїв в олімпійській Атланті. Про українських борців там ще почувать...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

3 офіцерів — у бомбардири

Якому незабаром виповниться 23 роки, як казати, все футбольне життя у нього попереду. Сергій Нагорняк — це не голова сенсації нинішнього чемпіонату, який на старті турніру забив сім м'ячів і очолив список бомбардирів, — коринфий вінчизниці. І лише чотири роки навчався в училищі в Полтаві, де отримав вищу освіту — військову та цивильну. Але не витримала душа без улюбленого футболу, тому з офіцерів він подався в ... бомбардири. Торік повернувся до рідного міста і почав виступати в «Ниві», яка грає тоді в першій лізі. Нагорняк чимось особливим, казати, не відрізнявся. Але тільки почався виступний турнір — як у футболіста мовчки виріс.

Що ж сталося? — запитає Сергій перед матчем вінчизниці з кошами.

— Так одразу й не відповіси. Можливо, димилась сірка запалювача. Однак, якщо серйозно, то моя результативність — і виступи, і виступи спортивна форма. А відтак став рішучим, упевненим.

— Факти відзначають, що Нагорняк витримав, швидко, вже борючись за м'яч, має потужний

удар і відчуття гравця пошпи. Цей кремений стрункий блондин, як розповідає начальник команди Ігор Гатаулін, справляв фанат футболу, шоранку встав ошпесті і робить інтенсивний зарядку. Але продовжимо розмову з Сергієм.

— Мені легше грати й тому, що маю двох найкращих прихильників — друзини Сатлану та донечку Олю, які два з половиною роки.

— Мабуть, тебе вже помітили в іменитих клубах ...

— Кляма проповість було. Але вінчизниці залишатися не збираюся.

— Навіщо, «Нива» умови для тебе створила казкові?

— Керівництво клубу обсяг вирішити мій побутові проблеми. Дуже приємно, що ми одразу зайшли спільну мову з новим головним тренером Олександром Бобриком.

І останнє запитання: про збірну країни.

— Ще б пак! Дуже старітимусь, але головне слово за тренером...

Матч «Динамо» з вінчизникою «Нива» зустрічався разом із

Олександром Бобриком та Володимиром Мухомовим. Ім, мені здається, Нагорняк сподобався.

Віктор ГЕЙЧУК.
На знімку: Сергій Нагорняк.

Фото Михайла БОЧКА.

Із суддівських протоколів

Футбол. Чемпіонат країни. Виграє ліга. Шостий тур. Карпати — Верес. 0:1. 2000. Північниця, 75(0:1). Зоря-МАІС — Топол. 2:0. 4500. Коробочко, 50 (1:0), Північниця, 71 (2:0). Металург — Воляни. 1:0. 3500. Саприцький, 78 (1:0). Динамо — Нива (Вінниця). 2:1. 3500. Реброр, 48 (1:0). Гайдарж, 73, з пенальті (1:1), Максиміст, 84 (2:1). Відлучив з поля північниця. Солов'єнко та Зусько. Дніпро — Нива (Тернопіль). 3:2. 3500. Тучинський, 10 (0:1), Максиміст, 11 (1:1), Подуля, 15 (2:1), Рудницький, 63 (2:2), Бєсакер, 66, з пенальті (3:2). Чорноморськ — Кремень. 3:0. 2500. Гусєв, 37 (1:0), Телєсєнко, 60, з пенальті (2:0), Ромушор, 86 (3:0). Таврія — Елкс. 3:1. 800. Головок,

14 (1:0), Гайдаш, 55 (2:0), Антохін, 77 (3:0), Андрєйко, 85 (3:1). Шахтар — Торпедо. 4:0. 3000. Кришчєнко, 10 (1:0), Попов, 66 (2:0), Петров, 70 (3:0), Ателіш, 72 (4:0). Прикарпаття — Кірово. 0:1. 7500. Лютинський, 13.

Шахтар — 16 очок, Динамо — 13 (гра в запасі), Дніпро — 10, Шахтар — 12, Верес — 11, Чорноморськ — 10, Нива Вн, Зоря-МАІС — по 9, Металург — 7, Воляни, Торпедо, Елкс, Нива Тр, Топол — по 6, Кірово, Прикарпаття, Карпати — по 5, Кремень — 4.

Лідер серед бомбардирів — Сергій Нагорняк (Нива, Вінниця) — 7 м'ячів.

Уперше в столиці

Відбудеться чемпіонат країни з тенісу. Національна федерація, яку очолює Герман Бенямінов, вирішила влаштувати цей турнір за новою формою: і матеріальною, і організаційною. Для здійснення цих намірів створено оргкомітет, який очолює мер Києва Леонід Косацький.

Оголошено і прийомні форми — «леті», тисяч двохсот. Генеральний спонсор — чемпіонат UTEL (Український телекомунікації).

Усі події відбуватимуться на кортах «Наука», які мають досвід проведення змагань найвищого рівня, зокрема, Кубок Леніна. 20—22 серпня — кваліфікаційні турніри. Основні змагання стартуватимуть 23 серпня. А фінал шкварні ракетки України відбудеться 27 (парні) і 28 серпня (одиночки).

І ще про одне. Нині ведеться організаційна робота зі створення фонду будівництва Національного тенісного центру в Києві. Це

дасть можливість акумулювати кошти і в короткі строки збудувати в столиці державний тенісний стадіон, який відбудеться на світових стандартах.

А створення чемпіонату України, то робиться все, щоб він став справжнім світовим турніром. Під час змагань на кортах ІСК «Наука» буде розгорнуто тенісний спортивний товариства, кондитерський виробами, прохолодними напоями. Організатори сподіваються, що порожніх місць на трибунах не буде.

Петро СТАНКЕВИЧ.

Запитуєте — відповідаємо

Прирівняні до учасників війни

Які пільги надаються тим, хто під час війни залишився сиротою чи напівсиротою? У мене, наприклад, ніби розстріляли батька за зв'язок з партизанами. Сама ж я самотня.

Г. СУЛИМ.

Кінь.

За роз'ясненням ми звернулися до Міністерства соціального захисту населення України. Ось що нам відповіли.

Згідно із Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», до своїх загальних військових заслуг і партизанів наслідати діти, які не мають своїх родичів (є були одружені).

Г. Сулим віднайдіть під цю категорію осіб, бо вона не була у шкільній і втратила під час війни батька, ставши сиротою. Звичайно, це це треба документально підтвердити.

Такі особи прирівнюються до учасників війни і користуються відповідними пільгами. Вони, зокрема, мають право на безплатне одержання ліків за рецептом лікаря, безплатне першочергове зобов'язування (крім протезування за дорожніми матеріалами), безплатне забезпечення санітарно-гігієнічними предметами (раз на два роки), 50-відсоткову знижку в оплаті житлової та комунальних послуг тощо.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних повідомленнях відповідальність несе редакція видання. Редакція не зобов'язана підписувати авторів публікацій. • За точність вихідних даних відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень.
(включно з п'ятницею) у суботу та неділю.
Підписувачам рекомендується утримуватися від публікації.
Адреса: 08015, Тернопіль.
Телефон: 398219.

Газету набрано і вкрито в ком'ютерному центрі «Голос України».

Запасні частини

Новое поступление:
4-х тактный
одноцилиндровый двигатель
УМЗ-56

И как прежде более 200 наименований
запасных частей к автомобилям
ЗИЛ, ГАЗ, Москвич

От зеркала до двигателя со склада в Киеве!!!

тел. 8-044-264-95-39, 264-74-70
факс 264-24-05

Голос України

Засновник — Верхосена
Рада України.

Видище — Президія
Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 3.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А.ГОРЛОВ.
Редактори: О. ВІЛНІЙ (заст. головного редактора), Л. БРОВЕНКО (в.о.заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. ІВАНОВИЧ (заст. головного редактора), С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДІН (головний редактор), Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНЬНИЙ, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 7.

• ТЕЛЕФОН: для дозвонів — 441-88-83;
• ТЕЛЕФАКС — 224-75-56; відправленням — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукописи не повертаємо.
• Ілюстрації з чужими — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання.
Кінь № 1 від 18.09.1990 р.